

58. సూరహ్ అల్-ముజాదిలహ్

అల్-ముజాది(ద)లహ్: వాదించటం. ఇస్లాంకు ముందు 'అరబ్బులలో స్త్రీలపై జరిగే అన్యాయాన్ని గురించి మరియు దానిని నిషేధించడం గురించి ఇందులో వివరించబడింది. ఇది దాదాపు 4-5 హిజ్రీలో అవతరింపజేయబడింది. ఇది బహుశా సూరహ్ అల్-అహ్జాబ్ (33) కంటే ముందు అవతరింపజేయబడింది. 22 ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ సమూహపు 10 (57-66) మదీనహ్ సూరాహలలో ఇది 2వది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. [*] వాస్తవానికి, తన భర్తను గురించి నీతో వాదిస్తున్న మరియు అల్లాహ్ తో మోర పెట్టుకుంటున్న ఆ స్త్రీ మాటలు అల్లాహ్ విన్నాడు. ¹ అల్లాహ్ మీ ఇద్దరి సంభాషణ వింటున్నాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సమస్తం చూసేవాడు.

2. మీలో ఎవరైతే తమ భార్యలను "జహార్ ద్వారా దూరంగా ఉంచుతారో! అలాంటి వారి భార్యలు, వారి తల్లులు కాలేరు. వారిని కన్నవారు మాత్రమే వారి తల్లులు. ² మరియు నిశ్చయంగా, వారు అనుచితమైన మరియు అబద్ధమైన మాట

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ
 فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ
 يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ
 بَصِيرٌ ①

الَّذِينَ يُظْهِرُونَ مِنْكُمْ مِمَّن
 نِسَائِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتِهِمْ إِنْ
 أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ
 لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ

1) ఇక్కడ 'ఖాలహ్ బిన్నె మాలిక్ బిన్ స'అబబహ్ (ర. 'అన్సా)ను ఆమె భర్త ఔస్ బిన్ సామిత్ (ర'ది.అ.) "జహార్ చేసినందుకు ఆమె మొరపెట్టుకుంటుంది. దానికి అల్లాహ్ (సు.త.) ఆదేశం వచ్చిన తరువాత, అది నిర్మూలించబడిన విషయం ఈ సూరహ్ యొక్క 1-4వ ఆయాతులలో పేర్కొనబడింది. "జహార్ - అంటే, "నీ వీపు నాకు నా తల్లి వీపు వంటిది." అని తన భార్యను తాకకుండా దూరముండటం. మరియు ఆమెకు విడాకులు కూడా ఇవ్వకుండా ఉండటం. ఆమె దైవప్రవక్త (స'అ.స.) దగ్గరకు వచ్చి ఈ ఆచారాన్ని గురించి వాదులాడింది. అప్పుడు ఈ ఆయాతులు అవతరింపజేయబడ్డాయి. (అబూ-దావూద్) ఇంకా చూడండి, 33:4. స్త్రీ తన భర్త నుంచి విడాకులు తీసుకోగోరితే దానికి సంబంధించిన ఆదేశానికి చూడండి, 2:229. దానిని ఖులోఅ అంటారు.

2) మీరు "జహార్ అన్నంత మాత్రాననే మీ భార్యలు మీ తల్లులు కారు, మిమ్మల్ని కన్నవారే మీ తల్లులు.

పలుకుతున్నారు. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మన్నించేవాడు, క్షమాశిలుడు.

3. మరియు ఎవరైతే తమ భార్యలను "జహోర్ ద్వారా దూరం చేసి, తరువాత తమ మాటను వారు ఉపసంహరించుకోదలిస్తే! వారిద్దరు ఒకరి నొకరు తాకక ముందు, ఒక బానిసను విడుదల చేయించాలి. ³ ఈ విధంగా మీకు ఉపదేశమివ్వబడుతోంది. మరియు మీరు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ ఎరుగును.

4. కాని ఎవడైతే ఇలా చేయలేడో, అతడు తన భార్యను తాకక ముందు, రెండు నెలలు వరుసగా ఉపవాసముండాలి. ఇది కూడా చేయలేనివాడు, అరవై మంది నిరుపేదలకు బోజనం పెట్టాలి. ఇదంతా మీరు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను దృఢంగా విశ్వసించటానికి. మరియు ఇవి అల్లాహ్ నిర్ణయించిన హద్దులు. సత్య-తిరస్కారులకు బాధాకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

5. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకించేవారు, తమకు పూర్వం గతించిన వారు అవమానింపబడినట్లు అవమానింపబడతారు. మరియు వాస్తవానికి మేము స్పష్టమైన సూచనలను (అయితే లను) అవతరింపజేశాము. మరియు సత్య-తిరస్కారులకు అవమానకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

6. అల్లాహ్ వారందరినీ మరల బ్రతికించి లేపి, వారు చేసిందంతా వారికి తెలిపే రోజున వారు (తాము చేసిందంతా) మరచిపోయి ఉండవచ్చు, కాని అల్లాహ్ అంతా లెక్కపెట్టి

وَرُورًا ۖ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُورٌ غَفُورٌ ۝۲

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ ۖ مَنْ قَبْلَ أَنْ يَتَمَاسَا ذَلِكَ مِنْكُمْ تُوعَظُونَ بِهِ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۝۳

فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا ۖ فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَاطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا ۚ ذَلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۗ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ ۗ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝۴

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كَبِتُوا كَمَا كُبِتَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ ۗ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ۝۵

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝۶

3) ఇక్కడ దాని పరిహారం చెప్పబడుతోంది. ఒక బానిసను విడుదల చేయించాలి, లేక రెండు నెలలు ఎడతెగకుండా ఉపవాసాలుండాలి, లేక 60 మంది పేదలకు, ప్రతి వానికి 2 ముద్లు అంటే 1.25 కిలో గ్రాములు దాన్యం ఇవ్వాలి లేక కడుపు నిండా అన్నం తినిపించాలి. వారందరికీ ఒకసారి తినిపించనవసరం లేదు. వేర్వేరు సమయాలలో తినిపించవచ్చు. (ఫ'త్త్ అల్-ఖుదీర్).

ఉంచుతాడు. మరియు అల్లాహ్‌యే ప్రతి దానికి సాక్షి.

7. ఏమీ? నీకు తెలియదా? నిశ్చయంగా, ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో నున్న సర్వమూ అల్లాహ్‌కు తెలుసునని? ఏ ముగ్గురు కలిసి రహస్య సమాలోచనలు చేస్తూ ఉన్నా ఆయన నాలుగవ వాడిగా ఉంటాడు. మరియు ఏ అయిదు గురు రహస్య సమాలోచనలు చేస్తూ ఉన్నా ఆయన ఆరవ వాడిగా ఉంటాడు. మరియు అంతకు తక్కువ మంది గానీ లేక అంతకు ఎక్కువ మంది గానీ ఉన్నా ఆయన వారితో తప్పక ఉంటాడు. 4 వారు ఎక్కడ ఉన్నా సరే! తరువాత ఆయన పునరుత్థాన దినమున వారు చేసిన కర్మలను వారికి తెలుపుతాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ కు ప్రతి విషయం గురించి బాగా తెలుసు.

8. ఏమీ? నీకు తెలియదా (చూడటం లేదా)? రహస్య సమాలోచనల్ని నిషేధించటం జరిగినప్పటికీ! వారు - వారికి నిషేధించ బడిన దానినే - మళ్ళీ చేస్తున్నారని? 5 మరియు వారు రహస్యంగా - పాపం చేయడం, హద్దులు మీరి ప్రవర్తించడం మరియు ప్రవక్త ఆజ్ఞలను ఉల్లంఘించడం గురించి - సమాలోచనలు చేస్తున్నారని! (ఓ ముహమ్మద్!) నీ వద్దకు వచ్చినపుడు, అల్లాహ్ కూడా నీకు సలాం చేయని విధంగా,

لَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا آدْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ آيِنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يَنْبِئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ⑦

لَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعْوَدُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَبَّجُونَ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحْيِكَ بِهِ اللَّهُ[ۗ] وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا

4) అంటే అల్లాహ్ (సు.త.) తన జ్ఞానంలో వారితో ఉంటాడు.
5) ఈ ఆయత్ మదీనహ్ యొక్క యూదులను మరియు కపట విశ్వాసులను గురించి పలుకు తుంది. వారు ఉన్న చోటి నుండి ముస్లింలు పోతూ ఉంటే, వారు గుసగుసలాడేవారు. దానికి ముస్లింలు, వారు తమను గురించి ఏదైనా దురాలోచనలు చేస్తున్నారేమో! లేక ముస్లింల సైన్యం మీద ఏదైనా శత్రువుల సైన్యం దాడిచేసి వారికి నష్టం కలిగించిందేమో! అని భయపడేవారు, కావున దైవప్రవక్త (స'అ.స.) ఇట్టి గుసగుసలను నిషేధించారు. అయినా వారు కొంతకాలం తరు వాత మళ్ళీ ప్రారంభించారు. ఆ సందర్భంలోనే ఈ ఆయత్ అవతరింపబడింది. చూ. 4:114.

వారు నీకు సలాం చేస్తూ, తమలో తాము ఇలా అనుకుంటారు: 6 "మేము పలికే మాటలకు అల్లాహ్ మమ్మల్ని ఎందుకు శిక్షించటం లేదు?" వారికి సరకమే చాలు, వారందులో ప్రవేశిస్తారు. ఎంత మోరమైన గమ్యస్థానం!

9. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు రహస్య సమాలోచనలు చేస్తే - పాపకార్యాలు, హద్దులు మీరి ప్రవర్తించటం మరియు ప్రవక్త ఆజ్ఞలను ఉల్లంఘించటం గురించి కాకుండా - పుణ్య కార్యాలు మరియు దైవభీతికి సంబంధించిన విషయాలను గురించి మాత్రమే (రహస్య సమాలోచనలు) చేయండి. మరియు అల్లాహ్ పట్ల భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి. ఆయన సన్నిధిలోనే మీరు సమావేశపరచబడతారు.

10. నిశ్చయంగా, రహస్య సమాలోచన ఖైతాన్ చేప్తయే. 7 అది విశ్వాసులకు దుఃఖం కలిగించడానికే! కాని అల్లాహ్ అనుమతించినదే అది వారికి ఏ మాత్రం నష్టం కలిగించజాలదు. 8 మరియు విశ్వాసులు కేవలం అల్లాహ్ మీదే నమ్మకం ఉంచుకోవాలి.

11. ఓ విశ్వాసులారా సమావేశాలలో (వచ్చే వారికి) చోటు కల్పించమని మీతో అన్నప్పుడు, మీరు జరిగి చోటు కల్పిస్తే, అల్లాహ్ మీకు విశాలమైన చోటును

اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسِبُهُمْ جَهَنَّمَ
يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمَصِيرُ ⑧

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ
فَلَا تَتَنَاجَوْا بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا بِالْبِرِّ
وَالتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ⑨

إِنَّمَا التَّجْوِي مِنَ الشَّيْطَانِ
لِيَحْزَنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيْسَ
بِضَارِهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ⑩

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ
تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا
يَفْسَحَ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ

6) అల్లాహ్ (సు.త.) మిమ్మల్ని పరస్పరం 'అస్సలాము' అలైకుమ్ వ రోహ్ మత్తుల్లాహ్, మీకు శాంతి కలుగు గాక! అని, చెప్పుకోండి. అని ఆజ్ఞాపించాడు. కాని యూదులు దైవప్రవక్త ('స'అ.స.)ను చూసినప్పుడు: 'అస్సాము' అలైకుమ్. అంటే మీకు చావు వచ్చు గాక! అని అనే వారు. కావున దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) అలాంటి వారికి: 'వ' అలైకుమ్. అని జవాబివ్వండి. అని అన్నారు. అంటే మీరన్నదే మీకు! ('స'హీహ్ బు'ఖారీ, 'స'హీహ్ ముస్లిం).

7) ఒకవేళ మీరు ముగ్గురు ఒకేచోట ఉంటే, మీరు మీలో ఒకడిని విడిచి మిగతా ఇద్దరు పరస్పరం గుసగుసలాడుకోరాదు, అది మూడోవాణ్ణి చింతకు గురిచేస్తుంది. ('స. ముస్లిం, 'స బు'ఖారీ) అలాంటి అనుమతి ఇస్తే, మిగతా ఇద్దరు ఏకాంతంలో మాట్లాడుకోవచ్చు!

8) చూడండి, 14:22.

ప్రసాదిస్తాడు. 9 మరియు ఒకవేళ మీలో (సమాజ్ లోక జహాద్కు) లేవండి అని చెప్పబడితే! మీరు లేవండి. మరియు మీలో విశ్వసించిన వారికి మరియు జ్ఞానం ప్రసాదించబడిన వారికి అల్లాహ్ ఉన్నత స్థానాలను ప్రసాదిస్తాడు. 10 మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

12. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు ప్రవక్తలతో ఏకాంతంలో మాట్లాడదలస్తే, మీ సంభాషణకు ముందు, ఏదైనా కొంత దానం చేయండి. ఇది మీ కొరకు ఉత్తమమైనది మరియు చాలా శ్రేష్టమైనది. కాని (ఒకవేళ దానం చేయటానికి) మీ వద్ద ఏమీ లేకపోతే, నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత అని తెలుసుకోండి.

13. ఏమీ? మీరు (ప్రవక్తలతో) మీ ఏకాంత సమాలోచనలకు ముందు దానాలు చేయవలసి ఉన్నదని భయపడుతున్నారా? ఒకవేళ మీరు అలా (దానం) చేయకపోతే అల్లాహ్ మిమ్మల్ని మన్నించాడు, కావున మీరు సమాజ్ను నెలకొల్పండి మరియు విధిదానం ('జకాత్') ఇవ్వండి. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులుగా ఉండండి. వాస్తవానికి మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. (1/8)

أَنْشُرُوا فَأَنْشُرُوا يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ⑩

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَجَّيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَابِكُمْ صَدَقَةٌ ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ وَأَظْهَرُ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ⑫

ءَأَشْفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَابِكُمْ صَدَقَاتٍ فَإِذْ لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَأْتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ⑬

9) ఈ సమావేశాలు ధర్మ సమావేశాలు జామ్'అహ్ లోక ఇతర సమావేశాలు కావచ్చు! మొదట వచ్చిన వారు విడివిడిగా దూరం దూరంగా కూర్చుంటే తరువాత వచ్చేవారికి చోటు దొరుకు తుంది. దైవప్రవక్త ప్రవచనం: 'ఏ వ్యక్తికి కూడా మరొక వ్యక్తిని ఆతని చోటునుండి లేపి కూర్చోవటం సభ్యత కాదు. కావున మీరు సమావేశంలో కూర్చున్నప్పుడు దూరం దూరంగా కూర్చోండి.' ('స'హి'హ్ బు'ఖారి, 'స'హి'హ్ ముస్లిం).

10) దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) ప్రవచనం: ఒక భక్తి పరుని ('అబిద్')పై ఒక జ్ఞానవంతుని ('అలిమ్) యొక్క ఆధిక్యత పూర్ణిమ రాత్రిలో, నక్షత్రాలపై చంద్రునికి ఉండే ఆధిక్యత వంటిది. (ఇబ్నె-'హంబల్, అబూ-దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె-మాజా. మరియు దారిమీ).

14. * ఏమీ? అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురి అయిన జాతి వారి వైపుకు మరలిన వారిని నీవు చూడ లేదా? వారు మీతో చేరినవారు కారు మరియు వారితోను చేరినవారు కారు. వారు తెలిసి కూడా అసత్య ప్రమాణం చేస్తున్నారు.

15. అల్లాహ్ వారి కొరకు కఠిన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు. నిశ్చయంగా, వారు చేసే పనులన్నీ చాలా చెడ్డవి.

16. వారు తమ ప్రమాణాలను డాలుగా చేసుకొని (ప్రజలను) అల్లాహ్ మార్గం నుండి నిరోధిస్తున్నారు, కావున వారికి అవమానకరమైన శిక్ష పడుతుంది.

17. అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి కాపాడటానికి, వారి సంపదలు గానీ, వారి సంతానం గానీ, వారికి ఏ మాత్రం పనికిరావు. ఇలాంటి వారే నరకాగ్ని వాసులు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు.

18. అల్లాహ్ వారందరినీ మరల బ్రతికించి లేపిన రోజు, వారు మీతో ప్రమాణాలు చేసినట్లు ఆయన (అల్లాహ్) ముందు కూడా ప్రమాణాలు చేస్తారు. మరియు దాని వలన వారు మంచి స్థితిలో ఉన్నారని భావిస్తారు. జాగ్రత్త! నిశ్చయంగా, ఇలాంటి వారే అసత్యవాదులు!

19. ఖైతాన్ వారిపై ప్రాబల్యం పొందినందు వలన వారిని అల్లాహ్ ధ్యానం నుండి మరపింప జేశాడు. అలాంటి వారు ఖైతాన్ పక్షానికి చెందినవారు. జాగ్రత్త! ఖైతాన్ పక్షానికి చెందిన వారు, వారే! నిశ్చయంగా నష్టపోయే వారు.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِمَّا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكُذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ⑭

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ⑮

إِتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ⑯

لَنْ تُنْعِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ⑰

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ آلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ⑱

إِسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخٰسِرُونَ ⑲

20. నిశ్చయంగా, ఎవరైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకిస్తారో! అలాంటి వారే, పరమ నిచులలో చేరిన వారు.

21. "నిశ్చయంగా, నేను మరియు నా ప్రవక్తలు మాత్రమే ప్రాబల్యం వహిస్తాము." అని అల్లాహ్ వ్రాసి పెట్టాడు ¹¹ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మహా బలశాలి, సర్వ శక్తిమంతుడు!

22. అల్లాహ్ మరియు పరలోకాన్ని విశ్వసించే జనులలో, అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహరుణ్ణి వ్యతిరేకించే వారితో స్నేహం చేసుకునే వారిని నీవు పొందలేవు! ¹² ఆ వ్యతిరేకించేవారు, తమ తండ్రులైనా లేదా తమ కుమారులైనా లేదా తమ సోదరులైనా లేదా తమ కుంటుంబంవారైనా సరే! ¹³ అలాంటి వారి హృదయాలలో ఆయన విశ్వాసాన్ని స్థిరపరిచాడు. మరియు వారిని తన వైపు నుండి దైవప్రేరిత జ్ఞానం (రూహ్) ఇచ్చి బలపరిచాడు. మరియు వారిని క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింప జేస్తాడు. అందులో వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. అల్లాహ్ వారి పట్ల ప్రసన్నుడవుతాడు మరియు వారు ఆయన పట్ల ప్రసన్నులవుతారు. ఇలాంటి వారు అల్లాహ్ పక్షానికి చెందినవారు. గుర్తుంచుకోండి! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ పక్షం వారే సాఫల్యం పొందేవారు.

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
أُولَئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ ②①

كَتَبَ اللَّهُ لَأَعْلَبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي ① إِنَّ
اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ②②

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ
أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ
عَشِيرَتَهُمْ ① أُولَئِكَ كَتَبَ فِي
قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ
مِّنْهُ ② وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ
اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ① أُولَئِكَ
حِزْبُ اللَّهِ ① أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ
الْمُقْلِحُونَ ②③

11) లోహ-మ'హా'జా'లో వ్రాసిపెట్టబడిన విధి వ్రాతలో ఎలాంటి మార్పు జరగదు. ఇంకా చూడండి, 40:51-52.

12) చూడండి, 3:28, 9:24 మొదలైనవి.

13) చూడండి, 8:67.

59. సూరహ్ అల్-హాఫ్

అల్-హాఫ్: అంటే సమకూర్చటం, సమావేశపరచటం, ప్రోగుచేయటం, కూడబెట్టటం, సమీకరించటం అని అర్థం. 3వ హిజ్రీలో ఉహుద్ యుద్ధంలో ముస్లింలకు కొంత పరాభవం కలిగినందుకు, బనూ-న'దీర్ తెగవారు ముస్లింలతో చేసుకున్న ఒప్పందాన్ని త్రొక్కుకొని, మక్కా ముఖ్తాఖ్ ఖురైషులలో మైత్రి చేసుకొని విశ్వాసఘాతకం చేసినందుకు, వారిని రబీ' అల్-అవ్వల్ 4వ హిజ్రీలో మదీనహ్ మునవ్వరహ్ నుండి వెడలగొట్టిన విషయం పేర్కొనబడింది. (2-7). సమాజపు కొన్ని ముఖ్య అంశాలు ఇందులో వివరించబడ్డాయి. బనూ-న'దీర్ తెగవారిని గురించి ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడింది. కాబట్టి ఇది సూరహ్ అన్-న'దీర్ అని కూడా అనబడుతుంది. ('సహీహ్ బుఖారీ). వారిలో చాలా మంది సిరియాకు వెళ్ళిపోయారు. రెండు కుటుంబాల వారు మాత్రమే 'ఖైబర్ కు పోయారు. విశ్వాసులు, తాము సత్యసంధులై దైవబీతిపరులైతే - సంఖ్యలో, ధనసంపత్తులలో మరియు యధ సామాగ్రిలో తక్కువ ఉన్నా - సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు అయిన అల్లాహ్ (సు.త.) వారికి తప్పక సహాయం చేస్తాడని నమ్మాలి. 24 ఆయాలున్న ఈ సూరహ్ పేరు 2వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ సమాహు 10 (57-66) మదీనహ్ సూరాహ్ లలో ఇది 3 వది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఆకాశాలలో ఉన్న సమస్తమూ మరియు భూమిలో ఉన్న సమస్తమూ, అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతున్నాయి. మరియు ఆయన సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

2. గ్రంథ ప్రజలలోని సత్య-తిరస్కారులను మొదట సమీకరించిన (బనూ-న'దీర్ తెగ) వారిని, వారి గృహాల నుండి వెళ్లగొట్టిన వాడు ఆయనే. ¹ వారు వెళ్లిపోతారని మీరు ఏ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ①

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ

1) దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) ప్రస్తానం చేసి మక్కా నుండి మదీనహ్ కు వచ్చినప్పుడు మదీనహ్ చుట్టు ప్రాంతాలలో 3 యూద తెగలవారు ఉండేవారు: (i) బనూ-ఖైనుఖా'అ, (ii) బనూ-న'దీర్ మరియు (iii) బనూ-ఖురై'జహ్. దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) వారందరితో సంది చేసుకుంటారు. (i) బనూ-ఖైనుఖా'అ తెగవారు తమ దౌర్జన్యాల వల్ల వెడలగొట్టబడతారు. దానికి చూ. 59:15 వ్యాఖ్యానం-11. (ii) బనూ-న'దీర్ తెగవారు 3వ

మాత్రం భావించ లేదు. మరియు అల్లాహ్ నుండి తమను తమ కోటలు తప్పక రక్షిస్తాయని వారు భావించారు! కాని అల్లాహ్ (శిక్ష) వారు ఊహించని వైపు నుండి, వారిపై వచ్చి పడింది. మరియు ఆయన వారి హృదయాలలో భయం కలుగజేశాడు, కావున వారు తమ ఇంట్లను తమ చేతులారా మరియు విశ్వాసుల చేతులతో కూడా, నాశనం చేయించుకున్నారు. కావున ఓ పరిజ్ఞానం (కళ్లు) గల వారలారా! గుణపాఠం నేర్చుకోండి.

3. మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ వారి విషయంలో దేశబహిష్కారం వ్రాసి ఉండకపోతే, వారిని ఈ ప్రపంచములోనే శిక్షించి ఉండేవాడు. మరియు వారికి పరలోకంలో నరకాగ్ని శిక్ష పడుతుంది.

4. ఇది ఎందుకంటే, వాస్తవానికి వారు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకించారు. కాబట్టి, ఎవడైతే అల్లాహ్ ను వ్యతిరేకిస్తాడో! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ (అలాండ్ వానికి) శిక్ష విధించడంలో ఎంతో కఠినుడు.

يَجْرُجُوا وَيَطْنُوا أَنَّهُمْ مَّا نَعْتَهُمْ
حُصُونَهُمْ مِّنَ اللَّهِ فَآتَهُمُ اللَّهُ
مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي
قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُجْرِبُونَ يَبُوتَتُهُمْ
بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ
فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ ②

وَلَوْلَا أَن كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ
الْحِجَابَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ
فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ③

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
الْعِقَابِ ④

హిజ్రలో, ముస్లింలకు ఉ'హుద్ యుద్ధ రంగంలో కొంత నష్టం కలిగినందుకు, దైవప్రవక్త (స'అ.స.)తో తమ సందిని తెంపుకుంటారు. అతనిని చంపటానికి ప్రయత్నిస్తారు. ముఖ్రిక్ ఖురైషులతో కలిసి ముస్లింలను పూర్తిగా నిర్మూలించాలని పన్నాగాలు పన్నుతారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స'అ.స.) వారితో: 'మాతో యుద్ధం చేయటానికి సిద్ధపడండి లేక మదీనహ్ విడిచి వెళ్ళిపోండి!' అనే రెండు దారులు చూపుతారు. వారు వెళ్ళిపోవటానికి ఒప్పుకొని, 10 రోజుల గడువు కోరుతారు. ఈ మధ్య వారు, కపట-విశ్వాసుల నాయకుడైన 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉబైత్' రహస్య సమాలోచనలు చేస్తారు. అతడు వారితో: 'మీరు యుద్ధంచేస్తే మీకు మేము రెండువేల యుద్ధ వీరులతో సహాయం చేస్తాము. కావున మీ కోటలను వదలి వెళ్ళకండి! ఒకవేళ ముస్లింలు మిమ్మల్ని వెడలగొట్టితే మేము కూడా మీవెంట వస్తాము!' అని అంటాడు. అప్పుడు ముస్లింలు వారి కోటలను 21 రోజులు చుట్టుముట్టి ఉంచుతారు. 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉబైత్ వారికి సహాయపడనందుకు, ముస్లింల అనుమతితో తాము తీసుకోగల సామగ్రి తీసుకొని వెళ్ళిపోతారు.

5. (ఓ విశ్వాసులారా!) మీరు ఏ ఖర్చూరపు చెట్లను నరికి వేశారో ² లేక ఏ ఖర్చూరపు చెట్లను వాటి వ్రేళ్లమీద నిలబడేలా వదలి పెట్టారో, అంతా అల్లాహ్ ఆజ్జలోనే జరిగింది. మరియు ఇదంతా అవిధేయులను అవమానించటానికి జరిగిన విషయం.

6. మరియు అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకు, వారి నుండి ఇప్పించిన సొమ్ము (ఫయ్'అ) కొరకు, మీరు గుర్రాలను గానీ ఒంటిలను గానీ పరిగెత్తించ లేదు. ³ కాని అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిపై, తన సందేశహారునికి అధికకృత నొసంగుతాడు. మరియు అల్లాహ్ ప్రతీది చేయగల సమర్థుడ (అధికారము గలవాడు).

7. అల్లాహ్ తన ప్రవక్తకు ఆ నగరవాసుల నుండి ఇప్పించిన దానిలో (ఫయ్'అలో), అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు మరియు అతని దగ్గరి బంధువులకు మరియు అనాధులకు మరియు పేదలకు మరియు బాటసారులకు హక్కు ఉంది. ⁴ అది మీలో ధనవంతులైన వారి మధ్యనే తిరగకుండా ఉండటానికి, ఇలా నిర్ణయించబడింది. మరియు ప్రవక్త మీకు ఇచ్చిన దానిని తీసుకోండి మరియు అతను మీకు నిషేధించిన దానికి దూరంగా ఉండండి. అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ శిక్షించటంలో చాలా కఠినుడు.

مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْنَةٍ أَوْ تَرَكْتُمْوهَا قَائِمَةً عَلَى أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ ⑤

وَمَا آفَاءَ اللَّهِ عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ⑥

مَا آفَاءَ اللَّهِ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ ۗ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ ۗ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ⑦

2) లినతున్: ఒక రకపు ఖర్చూరపు చెట్టు. ఏ విధంగానైతే అజ్జా, బర్హీ ఉన్నాయి.
 3) శత్రువు యుద్ధానికిముందే పారిపోయి వదిలేసామగ్రిని - 'ఫయ్'ఉ'న్ - అంటారు. యుద్ధంలో విజయం పొందిన తరువాత దొరికే సామగ్రిని - 'గనీమహ్' - అంటారు. చూ. 8:41.
 4) యుద్ధ ప్రార్థి (మాల 'గనీమత్) నుండి, 1/5వ వంతులో మాత్రమే ఇలాంటి వారికి హక్కు ఉంది. కాని ఫయ్'అలో పూర్తి ఆదాయాన్ని ఇలాంటి వారిలోనే పంచాలి. ఎందుకంటే ఇక్కడ యుద్ధం చేసి గెలిచిన వారంటూ ఎవరూ లేరు.

8. (దానిలో నుండి కొంత భాగంపై) తమ ఇంట్ల నుండి మరియు తమ ఆస్తిపాస్తుల నుండి వెళ్ళగొట్టబడి, వలస వచ్చిన (ముహజిర్లకు) పేదవారికి కూడా హక్కు ఉంది. వారు అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని మరియు ఆయన ప్రసన్నతను కోరుతున్నారు. మరియు వారు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు సహాయం చేస్తున్నారు. ఇలాంటి వారు, వీరే సత్యవంతులు. ⁵

9. మరియు ఎవరైతే - వీరి (వలస వచ్చిన వారి) రాకకు పూర్వమే - ఈ స్థానం (మదీనహ్) లోనూ, విశ్వాసంలోనూ స్థిరపడి ఉన్నారో, వారికి కూడా హక్కు వుంది. ⁶ వారు తమ వద్దకు వలస వచ్చిన వారిని ప్రేమిస్తారు. మరియు వారు (వలస వచ్చిన) వారికి ఏమి ఇవ్వబడినా, దానిపై తమ హృదయాలలో ఏమాత్రం అసూయ రానివ్వరు! మరియు తమకు అవసరమున్నా - తమ సొంత (అవసరాల) మీద - వారికి ప్రాధాన్యతనిస్తారు. మరియు ఎవరైతే ఆత్మలోభం నుండి రక్షించబడతారో! అలాంటి వారు, వారే! సాఫల్యం పొందేవారు. ⁷

10. మరియు ఎవరైతే వారి తరువాత వచ్చారో! వారికి అందులో హక్కు ఉంది. వారు ఇలా అంటారు: "ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهِجْرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ⑤

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْتِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ⑥

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا

5) ఇందులో, ఫయ్'అ యొక్క ఒక భాగాన్ని వలస వచ్చినవారికి ఇవ్వాలని పేర్కొనబడింది. దానిలోపాటు వలస వచ్చినవారి (ముహజిర్ల) గొప్పతనం కూడా వివరించబడింది. వారిని గురించి అల్లాహ్ (సు.త.) ఇలాంటి ఆయత్ అవతరింపజేసిన తరువాత కూడా వారి విశ్వాసాన్ని అనుమానించటం, ఖుర్ఆన్‌ను తిరస్కరించటమే!
 6) వీరు - ముహజిర్లు మదీనహ్ కు రాకముందే - విశ్వసించిన, మదీనహ్ వాసులైన అన్యారులు. ఫయ్'అ ధనం మొదట ముహజిర్లకు పంచిపెట్టబడినా, వీరు అసూయపడలేదు.
 7) 'మిమ్మల్ని మీరు, లోభం నుండి రక్షించుకోండి. ఈ లోభమే పూర్వకాలపు వారిని నాశనం చేసింది. అదే వారిని రక్షిస్తానని గురిచేసింది. మరియు వారు నిషిద్ధ ('హరామ్) వస్తువులను, ధర్మసమ్మతం ('హలాల్) చేసుకున్నారు.' ('స'హ'హ్ ముస్లిం).

మరియు మా కంటే ముందు విశ్వసించిన మా సోదరులను ఊహించు. మరియు మా హృదయాలలో విశ్వాసుల పట్ల ద్వేషాన్ని కలిగించకు. 8 ఓ మా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నీవు చాలా కనికరించేవాడవు, అపార కరుణాప్రదాతవు!" (1/4)

11. * (ఓ ముహమ్మద్!) కపట విశ్వాసులను గురించి నీకు తెలియదా? 9 వారు గ్రంథ ప్రజలలో సత్య-తిరస్కారులైన తమ సోదరులతో, ఇలా అంటారు: "ఒకవేళ మీరు వెళ్ళగొట్టబడినట్లయితే, మేము కూడా తప్పక మీతో బాటు వెళ్తాము. మరియు మీ విషయంలో మేము ఎవ్వరి మాటా వినము. ఒకవేళ మీతో యుద్ధం జరిగితే, మేము తప్పక మీకు సహాయపడతాము." మరియు నిశ్చయంగా, వారు అసత్యవాదులు, అల్లాహ్ యే దీనికి సాక్షి!

12. కాని (వాస్తవానికి) వారు (యూదులు) వెళ్ళగొట్టబడితే, వీరు (ఈ కపటవిశ్వాసులు) వారి వెంట ఎంత మాత్రం వెళ్ళరు మరియు

الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ 10

لَمْ تَر إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا 11 وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ 12 وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ 13

لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ 14 وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُوهُمْ 15 وَلَئِنْ

8) వీరు ఘోరముకు హక్కుదారులైన మరొకరకం వారు. వీరు సహోదరుల తరువాత తరం వారు మరియు వారి అడుగు-జాడలలో నడిచే వారు. వీరిలో తాబ'యీన్ మరియు వారిని అనుసరించిన వారూ మరియు పునరుత్థాన దినం వరకు ఈమూనెలో ప్రవేశించే వారందరూ ఉన్నారు! ఇమామ్ మాలిక్ (ర'హ్) ఈ ఆయత్ వ్యాఖ్యానంలో అన్నారు: 'రాఫిజి, ఎవరైతే 'స'హోబా (ర'ది. 'అన్లుమ్) లను దూషిస్తారో, వారికి ఘోరము, ధనంలో భాగం లేదు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ (సు.త.) 'స'హోబా (ర'ది. 'అన్లుమ్) లను ఖోగుడుతున్నాడు. మరియు వారెవో 'స'హోబా (ర'ది. 'అన్లుమ్) లను దూషిస్తున్నారు.' (ఇబ్నె-కసీ'రి). 'అయి'షహ్ (ర. 'అన్లు) కథనం: మీరు 'స'హోబా (ర'ది. 'అన్లుమ్) ల కొరకు ఇస్తి'గ్ఫార్ చేయండిని, దైవప్రవక్త (స'అ.స.) ద్వారా ఆజ్ఞాపించబడ్డారు. కాని మీరు వారిని దూషిస్తున్నారు. నేను మీ ప్రవక్త (స'అ.స.) ను ఇలా అంటుండగా విన్నాను: 'ఈ జాతిలోని చివరి వారు తమ మొదటి వారిని శపించనంత వరకూ ఈ జాతి నశించదు!' (బ'గవీ ఈ 'హాదీస్' ను ఉల్లేఖించారు).

9) ఈ ఆయాతులు (11-14లు) ముస్లింలు, బహూ-నోదీర్ వారిపై దాడి చేయటానికి వెళ్ళక ముందు అవతరింపజేయబడ్డాయి.

వారితో యుద్ధం జరిగితే, (ఈ కపట-విశ్వాసులు) వారికి ఏ మాత్రం సహాయ పడరు. 10 ఒకవేళ వీరు, వారికి (యూదులకు) సహాయపడినా, వారు తప్పక వెన్ను చూపి ఫారిపోతారు. ఆ తరువాత వారు విజయం (సహాయం) పొందలేరు.

13. వారి హృదయాలలో, అల్లాహ్ భయం కంటే, మీ భయమే ఎక్కువ ఉంది. ఇది ఎందు కంటే! వాస్తవానికి వారు అర్థంచేసుకోలేని జనులు.

14. వారందరూ కలసి కూడా, దృఢమైన కోటలు గల నగరాలలోనో, లేదా గోడలవాటు నుండే తప్ప, మీతో యుద్ధం చేయజాలరు. వారి మధ్య ఒకరి మీద ఒకరికి ఉన్న ద్వేషం, ఎంతో తీవ్రమైనది. వారు కలసి ఉన్నట్లు నివృ బావిస్తావు, కాని వారి హృదయాలు చీలిపోయి ఉన్నాయి. ఇది ఎందుకంటే, వాస్తవానికి వారు బుద్ధిహీనులైన జనులు.

15. వీరి దృష్టాంతం సమీపంలోనే గడిచిన వారిని (బనూ-ఖైనుఖాలను) పోలి ఉంది. వారు తమ కార్యాల ఫలితాన్ని చూశారు, మరియు (పరలోకంలో) వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంది. 11

16. వారి దృష్టాంతం మానవుణ్ణి ప్రేరేపిస్తూ, ఇలా అనే ఆ ఖై'తాన్ వలే ఉంది అతడు: "సత్యాన్ని తిరస్కరించు." అని అంటాడు.

تَصْرُوهُمْ لِيُوَلَّنَ الْأَدْبَارَ نَمَّ لَا يُنصَرُونَ 12

لَا تَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِّنَ اللَّهِ ذَلِكِ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ 13

لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بِأَسْهُمٍ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحَسَّبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَلِكِ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ 14

كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ 15

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ

10) ఈ ఆయత్ మునాఖిఖుల బూటక వాగ్దానాలను వివరిస్తోంది. అలాగే జరిగింది. బనూ-నదీర్ తెగ వారిని వారి ఇంట్ల నుండి వెడలగొట్టినప్పుడూ మరియు బనూ ఖురై'జుమ్ తెగ వారిని బంధించినప్పుడూ, ఈ కపటవిశ్వాసులు వారికి ఎలాంటి సహాయం చేయలేదు.
11) ఈ ఆయత్ 2వ హిజ్రలో, బద్ర్ యుద్ధం తరువాత మదీనమ్ నుండి వెడలగొట్టబడిన బనూ ఖైనుఖాల తెగవారిని ఉద్దేశించిందని కొందరి అభిప్రాయం. మరికొందరి అభిప్రాయం ఇది 2వ హిజ్రలో మక్కమ్ ముఘ్సికులలో జరిగిన బద్ర్ యుద్ధానికి సంబంధించినదని. (ఇబ్నె-కసీర్)

అతడు తిరస్కరించిన తరువాత ఇలా అంటాడు: "నిశ్చయంగా, నాకు నీలో ఏ విధమైన సంబంధం లేదు, నిశ్చయంగా, నేను సర్వలోకాల ప్రభువు అయిన అల్లాహ్ కు భయపడేవాడిని!" 12

17. తరువాత ఆ ఇద్దరి పర్యవసానం, నిశ్చయంగా, ఆ ఇరువురూ నరకాగ్నిలో ఉండటమే! అందు వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు దుర్మార్గులకు లభించే ప్రతిఫలం ఇదే!

18. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ పట్ల భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు ప్రతీ వ్యక్తి, తాను రేపటి కొరకు ఏమి సమకూర్చు కున్నాడో చూసుకోవాలి. మరియు అల్లాహ్ పట్ల భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ ఎరుగును!

19. మరియు అల్లాహ్ ను మరచిపోయిన వారి మాదిరిగా మీరూ అయిపోకండి. అందువలన ఆయన వారిని, తమను తాము మరచిపోయేటట్లు చేశాడు. అలాంటి వారు! వారే అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్).

20. నరకవాసులు మరియు స్వర్గవాసులు సరి- సమానులు కాజాలరు. స్వర్గవాసులు, వారే! విజయం (సాఫల్యం) పొందినవారు.

21. ఒకవేళ మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను ఏ పర్వతం పైనైనా అవతరింపజేసి ఉంటే, అల్లాహ్ భయం వల్ల అది అణిగి బ్రద్దలై పోవటాన్ని నీవు చూసి ఉంటావు. మరియు ప్రజలు ఆలోచించాలని, ఇలాంటి దృష్టాంతాలను మేము వారి ముందు పెడుతున్నాము.

12) చూడండి, 8:48 మరియు 14:22.

مِّنكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ①6

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا ۗ وَذَلِكَ جَزَاُ الظَّالِمِينَ ①7

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ ۚ وَانظُرُوا نَفْسَ مَا قَدَّمْتُمْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۗ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ①8

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَهُمْ أَنفُسَهُمْ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفٰسِقُونَ ①9

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۗ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفٰلِحُونَ ②0

لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ ۗ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ②1

22. ఆయనే, అల్లాహ్! ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయనకు అగోచర మరియు గోచర విషయాలన్నీ తెలుసు. 13 ఆయన, అనంత కరుణామయుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عُلِمَ
الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ
الرَّحِيمُ ②

23. ఆయనే, అల్లాహ్! ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. విశ్వసామ్రాట్టు, పరమ పవిత్రుడు, శాంతిమయుడు, శాంతిప్రదాత (శరణమిచ్చే వాడు), వర్ణవేక్షకుడు, సర్వ శక్తిమంతుడు, ఎదురులేని ప్రబలుడు, గొప్పవాడు. వారు కల్పించే భాగస్వాములకు అల్లాహ్ అతీతుడు. 14

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ
الْمُهَيِّمُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ
سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ③

13) చూడండి, 6:73.

14) అల్-మలికు (4): *The Monarch*, విశ్వ సామ్రాట్టు, సార్వభౌముడు. చక్రవర్తి. The Sovereign, రాజాధిరాజు, ప్రభువు, విశ్వాధిపతి, సర్వాధికారి. చూడండి, 20:114 వ్యాఖ్యానం-63.

అల్-ఖుద్ధూసు (5): *The All-Holy*, పరమ పవిత్రుడు. The All-Pure, పరిశుద్ధుడు, పావనుడు, లోవాలకు అతీతుడు. ఇంకా చూడండి, 62:1.

అస్-సలాము (6): *The All Peace*, శాంతిమయుడు, శాంతికి మూలాధారి. Author of Safety and Security, Free from all defects, imperfections, blemish or vices, సురక్షితుడు, సర్వ దౌర్బల్యాలకు, బలహీనతలకు అతీతుడు.

అల్-మా'మిను (7): *The Giver of Peace, Security*, శాంతిప్రదాత, శరణమిచ్చేవాడు. He who maketh mankind Secure from His punishment. సకల ఆపదల, యాతనల నుండి కాపాడి ప్రశాంతిని ప్రసాదించే వాడు, బద్దతనిచ్చే వాడు, సంరక్షకుడు.

అల్-ముహ్సైమిను (8): *The Ever Watchful, Over seer*, పర్యవేక్షకుడు, జాగరూకుడు, సవరించువాడు. Preserver of Safety. One who determines what is true and false, He who will faithfully perform to his servants, what He has promised them. శరణమిచ్చే, సత్యా-సత్యాలను పరిష్కరించే, నిర్ణయించే వాడు, సంరక్షకుడు, తన సృష్టిని కనిపెట్టుకొని ఉండేవాడు.

అల్-అ'జ'జ్ (9): *The All-Mighty*, సర్వ శక్తిమంతుడు, సర్వాధికుడు. చూ. 2:129.

అల్-జబ్బారు (10): *The Irresistible Compeller*, ఎదురులేనివాడు, ప్రబలుడు, మునత గలవాడు, ఆపరాని, ఎదిరింపగూడని వాడు, నిరంకుశుడు. The Compeller of

24. ఆయనే, అల్లాహ్! విశ్వ సృష్టికర్త, ప్రతిదానిని సృజించేవాడు మరియు రూపాలను తీర్చిదిద్దేవాడు. ఆయనకు సర్వ శ్రేష్ఠమైన పేర్లున్నాయి. ¹⁵ ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్న సమస్తమూ, ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉంటాయి. మరియు ఆయనే సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

هُوَ اللهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ²⁴

His creatures to do whatsoever He willeth, Irresistible, Insolent. Who exults Himself, Un-controlled, గొప్ప ప్రాబల్యం గలవాడు.

అల్-ముతకబ్బీరు (11): *The Superb, Supreme, Superior*, గొప్పవాడు, సర్వాధికుడు. The Incomarably Great, The Most Great. గొప్పదనానికి సరోవరం, మహనీయుడు, సర్వోన్నతుడు. ఇవి అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

సుబ్-హాన: The extol or celebrate or declare Thy remoteness or freedom from every Impurity or Imperfection. Or extolled be His absolute perfection. Hallowed, *Exalted*, Extolled, *Glorified*, పవిత్రుడు, వారు కల్పించే భాగస్వాములకు అల్లాహ్ అతీతుడు, సర్వ లోపాలకు అతీతుడు, పరిశుద్ధుడు, పావనుడు, ప్రశంసనీయుడు, శ్లాఘింప, పొగడ, స్తుతింపదగిన వాడు. చూ. 2:32, 116, 12:108.

15) అల్-ఖాలిఖు (12): *The Creator* of all things. సర్వ సృష్టికర్త. చూ. 6:102.

అల్-బారిఉ' (13): *The Marker*, విశ్వ నిర్మాత, సృజించేవాడు, కల్పించేవాడు. *Inventor*, ఎట్టి సౌలిక సామ్యం లేకుండా ప్రతి దానిని సృజించేవాడు. లేమి నుండి ఉనికిలోకి తెచ్చేవాడు. చూడండి, 2:54.

అల్-ము'సవ్విరు (14): *The Fashioner* of all existing things, రూపకర్త, రూపమిచ్చే వాడు. *Shaper* ఆకారమిచ్చే వాడు, రూప కల్పన చేసేవాడు, తాను కోరిన విధంగా తన సృష్టి రూపాన్ని తీర్చిదిద్దేవాడు. చూడండి, 3:6.

అల్-హాకీము (47): *The All Wise*, మహా వివేకవంతుడు. Possesing knowledge or Science, Omniscient, వివేచనాపరుడు. చూడండి, 2:32. ఇంకా చూడండి, 7:180. ఇవి అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లు. ***

60. సూరహ్ అల్-ముమ్ త'హనహ్

అల్-ముమ్ త'హ (పి)నహ్: The Examined, అంటే పరిశోధించబడినది, పరిశీలించబడినది, పరీక్షించబడినది. ముఫ్తీకీన్ లను వదలి, 'మేము విశ్వసించాము' అని మదీనహ్ కు వచ్చే స్త్రీల నిజాయితీని పరిశీలించాలని ఈ సూరహ్ లో ఆజ్ఞ వచ్చింది. 13 ఆయాతలున్న ఈ సూరహ్ పేరు 10వ ఆయత్ నుండి తీసుకో బడింది. ఇది 7-8 హీజ్జల్ అవతరింపజేయబడింది. ఈ సమూహపు 10 (57-66) మదీనహ్ సూరాహ్ లలో ఇది 4వది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఓ విశ్వాసులారా! నాకు శత్రువులైన వారిని మరియు మీకు కూడా శత్రువులైన వారిని - వారి మీద ప్రేమ చూపిస్తూ - వారిని మీ స్నేహితులుగా చేసుకోకండి. ¹ మరియు వాస్తవానికి వారు మీ వద్దకు వచ్చిన సత్యాన్ని తిరస్కరించారు. మీ ప్రభువు అయిన అల్లాహ్ ను మీరు విశ్వసించినందుకు, వారు ప్రవక్తను మరియు మిమ్మల్ని (మీ నగరం నుండి) వెళ్ళగొట్టారు! ఒకవేళ మీరు నా

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَأْيُهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا
عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْفُونَ
إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا
جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ
الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُوْمِنُوا بِاللَّهِ
رَبِّكُمْ ۗ إِنَّ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا

1) 'హుదైబియా సుందీ అయిన కొన్ని రోజుల తరువాత మక్కహ్ ముఫ్తీకులు దానిని ఉల్లంఘిస్తారు. దానికి దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) రహస్యంగా యుద్ధ సన్నాహాలు ప్రారంభిస్తారు. 'హ'తిబ్ బిన్ అబీ బల్త'అ (ర'ది.అ.) అనే బదరీ 'స'హబీ ఈ విషయాన్ని ఒక పత్రం మీద వ్రాసి మక్కహ్ కు పోయే ఒక స్త్రీకి ఇస్తాడు. ఈ విషయం దైవప్రవక్త ('స'అ.స.)కు వ'హీ ద్వారా తెలుస్తుంది. అతను ('స'అ.స.) 'అలీ, ముఖ్లాద్ మరియు 'జబైర్ (ర'ది.అ.స్లమ్)లలో: రవ'దయే'ఖా'ఖ్, దగ్గర ఒక స్త్రీ ఉంది. ఆమె దగ్గర ఒక ఉత్తరం ఉంది. దానిని తీసుకురండి!' అని పంపుతారు. వారు ఆ ఉత్తరాన్ని ఆమె తల వెంట్రుకల నుండి తీయించి తెస్తారు. 'హ'తిబ్ (ర'ది.అ.)ను ప్రశ్నించగా: 'నేను ఖైరేషును కాను. నా భార్య-పిల్లలు మక్కహ్ లో నిస్సహాయులుగా ఉన్నారు. నేను ఖైరేషులకు ఈ వార్త ఇస్తే వారు నా భార్య-పిల్లల పట్ల కనికరులుగా ఉంటారని ఇలా చేశాను.' అని అంటాడు. దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) అతని సత్యాన్ని తెలుసుకొని అతనిని క్షమిస్తారు. ఆ సందర్భంలో ఈ ఆయత్ అవతరింప జేయబడింది. ('స. బు'ఖారీ, 'స. ముస్లిం).

ప్రసన్నత కోరి, నా మార్గంలో పోరాడటానికి (జహాదుకు) ² వెళితే (ఈ సత్య తిరస్కారులను మీ స్నేహితులుగా చేసుకోకండి). వారి పట్ల వాత్సల్యం చూపుతూ మీరు వారికి రహస్యంగా సందేశం పంపుతారా! మీరు దాచేది మరియు వెలిబుచ్చేది, నాకు బాగా తెలుసు. మరియు మీలో ఎవడైతే ఇలా చేస్తాడో, అతడు వాస్తవంగా, రుజుమార్గం నుండి తప్పిపోయిన వాడే!

2. ఒకవేళ వారు మీ మీద ప్రాబల్యం వహిస్తే, వారు మీకు విరోధులవుతారు. మరియు కీడులో మీ వైపుకు తమ చేతులను మరియు తమ నాలుకలను చాపుతారు. ³ మరియు మీరు కూడా సత్య-తిరస్కారులై పోవాలని కోరుతారు.

3. మీ బంధువులు గానీ, మీ సంతానం గానీ - పునరుత్థాన దినమున - మీకు ఏ విధంగానూ పనికిరారు. ⁴ (ఆ రోజు) ఆయన మీ మధ్య తీర్పుచేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ మీరు చేసేదంతా చూస్తున్నాడు.

4. వాస్తవానికి ఇబ్రాహీమ్ మరియు అతనిలో ఉన్న వారిలో మీ కొరకు ఒక మంచి ఆదర్శం ఉంది. వారు తమ జాతి వారితో ఇలా అన్నప్పుడు: "నిశ్చయంగా, మీలో మరియు అల్లాహ్ ను వదిలి మీరు ఆరాధించే వాటిలో మాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు. మేము మిమ్మల్ని త్యజించాము. మరియు మీరు ఏకైకుడైన అల్లాహ్ ను విశ్వసించనంత వరకు,

فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي
تُسِرُّونَ إِلَيْهِمْ بِالْمُؤَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ
بِمَا أَحْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ
يَقْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ
السَّبِيلِ ①

إِنْ يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ
أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ
وَالسِّنَّتَهُمْ بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ
تَكْفُرُونَ ②

لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا
أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَفْصَلُ
بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ③

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي
إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا
لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَّءُؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا
تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا
بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ

2) చూ. 2:218 వ్యా. 162, 22:78, వ్యా. 54.
3) అంటే తమ చేష్టలలో మరియు మాటలలో మిమ్మల్ని వేదస్తారు.
4) చూడండి, 80:34.

మాకూ మీకూ మధ్య విరోధం మరియు ద్వేషం ఉంటుంది." ఇక ఇబ్రాహీమ్ తన తండ్రితో: "నేను తప్పక నిన్ను క్షమించమని (నా ప్రభువును) వేడుకుంటాను. ఇది తప్ప, నీ కొరకు అల్లాహ్ నుండి మరేమీ పొందే అధికారం నాకు లేదు." అని మాత్రమే అన గలిగాడు. 5 (అల్లాహ్ తో ఇలా ప్రార్థించాడు): "ఓ నా ప్రభూ! మేము నిన్నే నమ్ముకున్నాము 6 మరియు నీ వైపునకే పశ్చాత్తాపంతో మరలుతున్నాము మరియు నీ వైపుకే మా గమ్యస్థానముంది.

5. "ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని సత్య-తిరస్కారుల కొరకు పరిక్షాసాధనంగా చేయకు 7 మరియు ఓ మా ప్రభూ! మమ్మల్ని క్షమించు. నిశ్చయంగా కేవలం, నీవే సర్వ శక్తిమంతుడువు, మహా వివేచనాపరుడవు."

6. వాస్తవంగా! మీకు - అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమ దినాన్ని అపేక్షించేవారికి - వారిలో ఒక మంచి ఆదర్శం ఉంది. మరియు ఎవడైనా దీని నుండి మరలిపోతే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ నిరపేక్షాపరుడు, సర్వస్థోత్రాలకు అర్థుడు (అని తెలుసుకోవాలి). 8 (3/8)

الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدَهُ إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ٥ رَبَّنَا عَلَيكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ٤

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا ۗ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ٥

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ ۖ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَنِيُّ الْحَمِيدُ ٦

5) కాని అతని తండ్రి ముఖ్యంగా మరణించిన తరువాత ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) తన తండ్రితో సంబంధం తెంపుకున్నాడు. చూడండి, 9:114 మరియు 19:47-48.

6) తవక్కల్: అంటే వీలైనంత వరకు ప్రయత్నం చేసి, ఆ తరువాత అల్లాహ్ (సు.త.) పై నమ్మకం ఉంచుకొని, అల్లాహ్ (సు.త.)పై ఆధారపడాలి. అలా చేయకుండా అల్లాహ్ (సు.త.)పై మాత్రమే ఆధారపడి ఉంటామనడం తగినది కాదు. దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) దగ్గరికి ఒక వ్యక్తి వస్తాడు. అతడు తన ఒంటను బయట విడిచి లోపలికి వెళ్ళాడు. దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) అడగా ఇలా అంటాడు: 'నేను ఒంటను అల్లాహ్ (సు.త.)కు అప్పగించి వచ్చాను.' దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) అంటారు: 'ఇది తవక్కల్ కాదు. మొదట దానిని కట్టి ఉంచు తరువాత అల్లాహ్ (సు.త.)పై ఆధారపడు!' (తీర్మిజి)

7) ఇటువంటి ఆయత్లకు చూడండి, 10:85.

8) చూడండి, 33:21.

7. * అల్లాహ్ మీ మధ్య మరియు మీకు విరోధులైన వారి మధ్య ప్రేమ కలిగించవచ్చనే ఆశ ఉంది. మరియు అల్లాహ్ (ప్రతిదీ చేయగల) సమర్థుడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాస్రుదాత.

8. ఎవరైతే ధర్మ విషయంలో మీతో యుద్ధం చేయరో మరియు మిమ్మల్ని మీ గృహాల నుండి వెళ్ళగొట్టరో! వారి పట్ల మీరు సత్ప్రవర్తనతో మరియు న్యాయంతో వ్యవహరించటాన్ని అల్లాహ్ నిషేధించలేదు. 9 నిశ్చయంగా అల్లాహ్ న్యాయవర్తనులను ప్రేమిస్తాడు. 10

9. కాని, వాస్తవానికి ఎవరైతే, ధర్మ విషయంలో మీతో యుద్ధం చేస్తారో మరియు మిమ్మల్ని మీ ఇంట్ల నుండి వెళ్ళగొడ్డారో మరియు మిమ్మల్ని వెళ్ళగొట్టటంలో పరస్పరం సహకరించుకుంటారో; వారిలో స్నేహం చేయటాన్ని అల్లాహ్ మీ కొరకు నిషేధిస్తున్నాడు. మరియు ఎవరైతే వారిలో స్నేహం చేస్తారో, అలాంటి వారు, వారే! దుర్మార్గులు. 11

عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ ⑦

لَا يَنْهَيْكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ⑧

إِنَّمَا يَنْهَيْكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَنْ تَوَلَّوهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ⑨

9) ఎలాంటి సత్య-తిరస్కారులతో సత్ప్రవర్తనతో వ్యవహరించాలో వారి వివరాలు ఇక్కడ ఇవ్వబడ్డాయి. ఒకటి: మీరు కేవలం ముస్లింలు అయినందుకు మీతో శత్రుత్వం వహించి మీతో ఘోరాడనివారితో, రెండు: మిమ్మల్ని మీ ఇల్లావాకిలి విడిచిపోమని బలవంతం చేయని వారితో! మూడు: మీకు విరుద్ధంగా ఇతర సత్య-తిరస్కారులకు సహాయపడని వారితో!

10) దైవప్రవక్త ('స'అ.స.)ను, అస్మా బిన్ అబూబక్ర్ సిద్ద్ఖ్ (ర. 'అన్సా), ముఖ్తీరాలైన తన తల్లిలో ఎలా వ్యవహరించాలని అడిగారు. అతను ('స'అ.స.) ఇలా జవాబిచ్చారు: 'నీ తల్లిలో రక్తసంబంధాన్ని ఉంచుకో!' ('స'హీ'హ్ ముస్లిం, 'స'హీ'హ్ బు'ఖారీ) మరొక విషయం ఏమిటంటే బంధువులు కాని సత్య-తిరస్కారులతో కూడా న్యాయంగా ప్రవర్తించాలి.

11) చూడండి, 5:51.

10. ఓ విశ్వాసులారా! విశ్వసించిన స్త్రీలు, మీ వద్దకు వలస వచ్చినపుడు, వారిని పరీక్షించండి. ¹² అల్లాహ్ కు వారి విశ్వాసం గురించి బాగా తెలుసు. వారు వాస్తవంగా విశ్వసించిన వారని మీకు తెలిసినప్పుడు, వారిని సత్య-తిరస్కారుల వద్దకు తిరిగి పంపండి. (ఎందుకంటే) ఆ స్త్రీలు వారికి (సత్య-తిరస్కారులకు) ధర్మసమ్మతమైన (భార్యలు) కారు మరియు వారు కూడా ఆ స్త్రీలకు ధర్మ-సమ్మతమైన (భర్తలు) కారు. కాని, వారు (సత్య-తిరస్కారులు), వారికిచ్చిన వధుకట్టుం (మహ్రా) మీరు వారికి చెల్లించండి. మరియు వారికి వారి మహ్రా ఇచ్చిన తరువాత, ఆ స్త్రీలను వివాహమాడితే మీకు ఎలాంటి దోషంలేదు. మరియు మీరు కూడా సత్య-తిరస్కారులైన స్త్రీలను మీ వివాహబంధంలో ఉంచుకోకండి. ¹³ (అవిశ్వాసు లుగా ఉండిపోదలచిన) మీ భార్యల నుండి

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمْ
الْمُؤْمِنَاتُ مَهْجِرَاتٍ فَاَمْتَحِنُوهُنَّ
اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ
عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا
تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ
حِلٌّ لَهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ
وَأْتُوهُنَّ مِمَّا أَنْفَقُوا وَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا
اتَّيَمْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَلَا
تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ وَسْئَلُوا
مِمَّا أَنْفَقْتُمْ وَلَيْسَ لَكُمْ مِمَّا
ذَلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ
بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ⑩

12) 6వ హిజ్రలో జరిగిన 'హుదైబియా ఒప్పందం'లో ఏ వ్యక్తి అయినా మక్కాహ్ నుండి మదీనాహ్ కు వెళ్ళిపోతే ఆ వ్యక్తిని మక్కాహ్ వారు - తిరిగి ఇవ్వమని - అడిగితే ఇవ్వాలి, అనే షర్తు ఉండెను. కాని అందులో స్త్రీ / పురుషుల విషయం స్పష్టంగా ఉండదు. దానినిబట్టి ముస్లింలయి మదీనాహ్ కు వచ్చిన స్త్రీలను వాపసు ఇవ్వండి అని మక్కాహ్ ముప్రిక్లు కోరగా, ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. వారు కేవలం ఇస్లాం కోరకే వచ్చారని, నిర్ధారణ చేసుకోవాలని ఆజ్ఞ ఉంది. యుక్త వయస్కుడైన పురుషునికి లేక స్త్రీకి తనకు నచ్చిన ధర్మాన్ని అనుసరించే హక్కు ఉంది. ఈ ఆయత్ అవతరించక ముందు చాలా మంది ముస్లింల భర్తలు లేక భార్యలు ముప్రికులుగా ఉండేవారు. ఉదాహరణకు దైవప్రవక్త ('స'అ. స.) బిడ్డ 'జైనబ్ (ర.'అన్తా) భర్త అబుల్ 'ఆ'స్ బిన్-రబీ'అ (ర.'అన్తు), ముప్రిక్ గా ఉండే వాడు. అతడు బద్ర్ యుద్ధపు కొంతకాలం తరువాత ఇస్లాం స్వీకరించి మదీనాహ్ కు వస్తాడు. 13) 'ఉమర్ (ర'ది.'అ.) గారి ఇద్దరు భార్యలు ముప్రికులు. ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడగా తరువాత అతను వారికి విడాకులిచ్చారు.

మీరు ఇచ్చిన మహ్నా అడిగి తీసుకోండి.¹⁴
 (అలాగే అవిశ్వాసులను, విశ్వాసులైన తమ)
 భార్యల నుండి మహ్నా అడిగి తీసుకోనివ్వండి.
 ఇది అల్లాహ్ తీర్మానం. ఆయన ఈ విధంగా
 మీ మధ్య తీర్పు చేస్తున్నాడు. మరియు
 అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

11. మరియు ఒకవేళ మీ (విశ్వాసుల)
 భార్యలలో ఒకామె, మిమ్మల్ని విడిచి సత్య-
 తిరస్కారుల వద్దకు వెళ్ళిపోతే! (ఆ సత్య-
 తిరస్కారులు, మీరు ఆ స్త్రీలకు చెల్లించిన
 మహ్నా, మీకు వాపసు ఇవ్వడానికి నిరాకరిస్తే!)
 ఆ తరువాత మీకు వారిలో ప్రతీకారం
 తీర్చుకోనే అవకాశం దొరికితే (మీరు వారిపై
 యుద్ధంచేసి విజయం పొందితే)!¹⁵ దాని
 (విజయ ధనం) నుండి, ఎవరి భార్యలైతే
 సత్య-తిరస్కారుల వద్దకు పోయారో వారికి -
 వారు (తమ భార్యలకు) ఇచ్చిన దానికి
 (మహ్నాకు) సమానంగా - చెల్లించండి.
 మరియు మీరు విశ్వసించిన, అల్లాహ్
 యందు, భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి.

12. ఓ ప్రవక్తా! విశ్వసించిన స్త్రీలు ప్రమాణం
 (భైఅత్) చేయటానికి నీ వద్దకు వచ్చి:
 'తాము ఎవరినీ అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించమని
 మరియు దొంగతనం చేయమని మరియు

وَإِنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ
 أَرْوَاحِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعاقِبْتُمْ
 فَاتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَرْوَاحُهُمْ
 مِّثْلَ مَا أَنْفَقُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
 أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ
 يُبَايِعَنَّكَ عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكَنَّ بِاللَّهِ
 شَيْئًا وَلَا يَسْرِقَنَّ وَلَا يَزْنِيَنَّ وَلَا

14) ఒక స్త్రీ ఇస్లాం స్వీకరించగానే ఆమె ముఖ్తీక్ భర్తలో ఆమె వివాహబంధం వెంటనే
 తెగిపోతుంది. అతడు ఆమె నుండి తన మహ్నా వాపసు తీసుకోవచ్చు.

15) 'అఖబ్ తుమ్ (దీని మరొక వ్యాఖ్యానం): ప్రతీకారం తీసుకునే అవకాశం దొరికితే అంటే,
 ముఖ్తీకుల భార్యలు కూడా ముస్లింలై, ముస్లింల దగ్గరికి వస్తే వారి - ఆ ముస్లింలు అయిన
 స్త్రీల - మహ్నా వారి మొదటి ముఖ్తీక్ భర్తలకు చెల్లించక, దాని నుండి ఏ ముస్లింల
 భార్యలైతే ముఖ్తీకులై వెళ్ళి పోయారో ఆ పురుషులకు చెల్లించాలి.

వ్యభిచారం చేయమని మరియు తమ సంతానాన్ని హత్య చేయమని మరియు తమ చేతుల మధ్య మరియు తమ కాళ్ళ మధ్య నిందారోపణ కల్పించమని మరియు ధర్మసమ్మతమైన విషయాలలో నీకు అవిధేయత చూపమని, ప్రమాణం చేస్తే, వారి నుండి ప్రమాణం (బైఅత్) తీసుకో¹⁶ మరియు వారిని క్షమించమని, అల్లాహ్ ను ప్రార్థించు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

13. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురైన జాతి వారిని స్నేహితులుగా చేసుకోకండి.¹⁷ వాస్తవానికి, సమాధుల్లో ఉన్న వారి గురించి, అవిశ్వాసులు ఎలా ఆశలు వదులుకున్నారో, అలాగే వారు కూడా పరలోకం విషయంలో ఆశ వదులుకున్నారు.

يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ
بِهِنَّ بِيَهُتَانٍ يَفْتَرِيَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ
وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعَصِيَنَّكَ فِي
مَعْرُوفٍ فَبَايِعُهُنَّ وَاسْتَعْفِرَ لَهُنَّ
اللَّهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ⑫

يَأْيُهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا
غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَيْسُوا مِنْ
الْآخِرَةِ كَمَا يَبِيسُ الْكُفَّارُ مِنْ
أَصْحَابِ الْقُبُورِ ⑬

16) ఈ విధమైన ప్రమాణం ధైవప్రవక్త ('స'అ.స.) ఇస్లాం స్వీకరించి, ముష్టికులను వదలి వచ్చే స్త్రీలచేత చేయించేవారు. మరియు 8వ హిజ్రీలో మక్కా విజయం తరువాత కూడా చేయించారు. కానీ శపథం చేయించేటప్పుడు ధైవప్రవక్త ఏ స్త్రీని కూడా ముట్టుకోలేదు అంటే చేతిపై చేయిపెట్టి ప్రమాణం చేయించలేదు, కేవలం వారి నోటితో మాత్రమే ప్రమాణం చేయించారు! ['స'హీహ్ బుఖారీ - 'ఆయి'షహ్ (ర. 'అన్సా) కథనం].

17) చూడండి, 58:14.

61. సూరహ్ అ'స-సఫ్ఫ్

అ'స-సఫ్ఫ్: వరుస. ఇంతకు ముందు సూరహ్లో సత్య-తిరస్కారుల పట్ల ఎలా వ్యవహరించాలో వివరించబడింది. ఈ సూరహ్లో జహాద్ ను గురించి వివరాలు న్నాయి. 'స'హాబా (ర'ది. 'అన్లుమ్)లు: 'అల్లాహ్ (సు.త.)కు అన్నిటి కంటే ప్రీతికరమైన కార్యం ఏది?' అని దైవప్రవక్త ('స'అ.స.)ను అడగాలనుకున్నారు. కాని సాహసించ లేక పోయారు. అప్పుడు ఈ సూరహ్ అవత రింపజేయబడింది, (అ'హ్మాద్, తిర్మిజి'). 14 ఆయాతలున్న ఈ సూరహ్ పేరు 4వ ఆయాత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది బహుశా ఉ'హుద్ యుద్ధం తరువాత 3-4 హిజ్రీలలో అవతరింపజేయబడింది. ఈ సమూహపు 10 (57-66) మదీనహ్ సూరాహ్ లలో ఇది 5వది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఆకాశాలలో ఉన్న సమస్తమూ మరియు భూమిలో ఉన్న సమస్తమూ, అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతున్నాయి. మరియు ఆయన సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.
2. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు చేయని దానిని ఎందుకు పలుకుతున్నారు? ¹
3. మీరు చేయని దానిని పలకటం అల్లాహ్ దృష్టిలో చాలా అసహ్యకరమైన విషయం.
4. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! తన మార్గంలో దృఢమైన గోడలాగా బారులు తీరి పోరాడే వారిని ప్రేమిస్తాడు.
5. మరియు మూసా తన జాతివారిలో ఇలా అన్న విషయం (జ్ఞాపకంచేసుకోండి): "ఓ నా జాతి ప్రజలారా! వాస్తవానికి, నేను మీ వద్దకు పంపబడిన అల్లాహ్ యొక్క సందేశహారుడనని

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي
 الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ①
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا
 لَا تَفْعَلُونَ ②
 كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا
 لَا تَفْعَلُونَ ③
 إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي
 سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَهُمْ بُيُوتًا
 مَّرصُوعًا ④
 وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يُقَوْمِ لِمَ
 تُوَدُّونَنِي وَقَدْ تَعَلَّمُونَ آتِيَ رَسُولُ

1) ఈ ఆయాత్ ఉ'హుద్ యుద్ధరంగం లో దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) అనుమతించిన తమ స్థానాలను వదలి యుద్ధ ప్రాప్తిని ప్రోగుచేసుకోవటానికివెళ్ళిన 'స'హాబా(ర'ది.'అన్లుమ్)లను గురించి ఉంది.

రూఢిగా తెలిసి కూడా, మీరు నన్ను ఎందుకు బాధిస్తున్నారు?" అయినా వారు వక్రమార్గం అవలంబించినందుకు, అల్లాహ్ వారి హృదయాలను వక్రమార్గంలో పడవేశాడు. మరియు అల్లాహ్ దుర్జనులకు (ఫాసిఖీన్లకు) సన్మార్గం చూపడు.

6. మరియు మర్యమ్ కుమారుడు 'ఈసా² (తన జాతి వారితో) ఇలా అన్నది (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): "ఓ ఇస్రాయిల్ సంతతి వారలారా! నిశ్చయంగా, నేను మీ వద్దకు పంపబడిన అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరుణ్ణు. నేను - నాకు పూర్వం వచ్చి ఉన్న - తొరాత్ గ్రంథాన్ని ధృవపరుస్తున్నాను. మరియు నా తరువాత అ'హ్మద్³ అనే సందేశహరుడు రాబోతున్నాడు, అనే శుభవార్తను ఇస్తున్నాను." తరువాత అతను (అ'హ్మద్)⁴ వారి వద్దకు, స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చినపుడు వారు ఇలా అన్నారు: "ఇది కేవలం స్పష్టమైన మంత్రజాలము!"

اللَّهُ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاعَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ⑤

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَبْنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدٌ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ⑥

2) ఇస్రాయిల్ సంతతివారు ఏ విధంగా మూసా ('అ.స.) ఆదేశాలను ఉల్లంఘించారో! అదే విధంగా వారు 'ఈసా ('అ.స.)ను కూడా తిరస్కరించారు. అలాంటప్పుడు ధైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అ.స.)ను యూదులు తిరస్కరించడం క్రొత్త విషయమేమీ కాదు. వారి చరిత్ర చూస్తే వారు ఎందరో ధైవప్రవక్త ('అ.స.)లను తిరస్కరించారు మరియు కొందరిని చంపారు. 'ఈసా ('అ.స.) తొరాత్ను ధృవపరిచారు.

3) 'ఈసా ('అ.స.) తన తరువాత అ'హ్మద్ అనే ప్రవక్త ('స'అ.స.) రానున్నాడు, అనే శుభవార్తను వినిపిస్తున్నారు. అతను ('స'అ.స.) ఇలా అన్నారు: 'నేను నా తండ్రి, ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) ప్రార్థన (దు'ఆ)ను మరియు 'ఈసా ('అ.స.) సూచన (బఖారత్)ను,' (అయ్సర్ అల్లఫాసీర్). 'హమ్మద్ అంటే ప్రశంస (praise, laudation). అ'హ్మద్ పదాన్ని దాని ఫాజల్ రూపంలో తీసుకుంటే అల్లాహుత'అలాను అందరికంటే అధికంగా స్తుతించే వాడు మరియు ముఖ్ డూఫంలో తీసుకుంటే అత్యధికంగా కొనియాడబడేవాడు, అనే అర్థాలు వస్తాయి, (ఫ'ల్త్ అల్-ఖదీర్).

4) హిందూ ధర్మ గ్రంథాలలో కూడా అ'హ్మద్ అనే అంతిమ రుషి రానున్నాడని ఎన్నో చోట్లలో పేర్కొనబడింది.

7. తనను ఇస్లామ్ వైపునకు పిలిచినప్పుడు, అల్లాహ్ మీద అపనిందలు మోపేవాని కంటే పరమ దుర్మార్గుడు ఎవడు? మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గులైన ప్రజలకు మార్గదర్శకత్వం చేయడు.

8. వారు అల్లాహ్ జ్యోతిని (ఇస్లాంను) తమ నోళ్లతో ఊది, ఆర్పివేయాలనుకుంటున్నారు. కాని సత్య-తిరస్కారులు ఎంత అసహ్యించుకున్నా! అల్లాహ్ తన జ్యోతిని పరిపూర్ణం చేస్తాడు.

9. బహుదైవారాధకులకు (ముష్రికీన్ లకు) అది సహించరానిదైనా! ఆయనే, తన ప్రవక్తకు సన్మార్గాన్ని మరియు సత్యధర్మాన్ని ఇచ్చి దానిని సకల ధర్మాల మీద ఆధిక్యత, వహించేలా చేశాడు. ⁵

10. ఓ విశ్వాసులారా! మిమ్మల్ని బాధాకరమైన శిక్ష నుండి కాపాడే వ్యాపారాన్ని నేను, మీకు సూచించనా? ⁶

11. (అది), మీరు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించడం మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో మీ సంపదలను మరియు మీ ప్రాణాలను వినియోగించి జహాద్ చేయటం⁷. మీరు తెలుసుకో గలిగితే, ఇదే మీకు ఎంతో మేలైనది!

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ وَهُوَ يُدْعَىٰ إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ⑦

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ⑧

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ⑨

يَأْتِيهَا الدِّينِ أَمْنًا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ الْبَئِيسِ ⑩

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَنُجِّاهُكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ⑪

5) చూడండి, 3:19.

6) అంటే విశ్వాసం మరియు అల్లాహ్ (సు.త.) మార్గంలో జహాద్. ఎందుకంటే వీటిలో కూడా వ్యాపారంలో దొరికినట్లు లాభం దొరుకుతుంది. అది స్వర్గ ప్రవేశం. దీని కంటే మంచి లాభం ఇంకేముంటుంది. ఇంకా చూడండి, 9:111.

7) చూడండి, జహాద్ కోరకు 2:218, వ్యా. 162, 5 :54 వ్యా. 40, 22:78, వ్యా. 54.

12. (ఇలా చేస్తే) ఆయన మీ పాపాలను క్షమిస్తాడు మరియు మిమ్మల్ని క్రింద నెలయెళ్ళు ప్రవహించే స్వర్ణవనాలలో ప్రవేశింప జేస్తాడు. మరియు శాశ్వతమైన స్వర్ణ వనాలలో మంచి గృహాలను ప్రసాదిస్తాడు. అది గొప్ప విజయం (సాఫల్యం).

13. మరియు మీకు ప్రీతికరమైన, మరొక (అనుగ్రహం) కూడా ఉంది! (అది) అల్లాహ్ సహాయం మరియు శిష్ట విజయం. మరియు ఈ శుభవార్తను విశ్వాసులకు తెలుపు. 9

14. ఓ విశ్వాసులారా! మర్యమ్ కుమారుడు 'ఈసా తన శిష్యులకు (హవారియూన్లకు) ఉపదేశించిన విధంగా, మీరు కూడా అల్లాహ్ కు సహాయకులుగా ఉండండి. (ఆయన వారితో ఇలా అన్నాడు): "అల్లాహ్ మార్గంలో నాకు తోడ్పడే వారు ఎవరు?" ఆ శిష్యులు ఇలా జవాబిచ్చారు: "మేము అల్లాహ్ (మార్గంలో) తోడ్పడే వారము!" అప్పుడు ఇస్రా'యిల్ సంతతి వారిలో ఒక వర్గంవారు విశ్వసించారు, మరొక వర్గం వారు తిరస్కరించారు. తరువాత మేము విశ్వసించిన వారికి, వారి శత్రువులకు వ్యతిరేకంగా సహాయం చేశాము కావున వారు అదికృతను పొందారు! (1/2)

يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ
وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنٍ طَيِّبَةٍ فِي
جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾

وَأُخْرَى تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ
وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَيُبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ
اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ
لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ
قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ
فَأَمَّنْتَ ظَلِيفَةً مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ
وَكَفَرْتَ ظَلِيفَةً فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ
آمَنُوا عَلَى عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا
ظَهْرِينَ ﴿١٤﴾

8) చూడండి, 38:50.

9) మీరు అల్లాహ్ (సు.త.) మార్గంలో పోరాడితే మీకు విజయం లభిస్తుంది. చూడండి, 47:7 మరియు 22:40 ఇంకా చూ. 3:139. ***

62. సూరహ్ అల్-జుము'అహ్

سُورَةُ الْجُمُعَةِ

అల్-జుము'అహ్: అంటే The congregation, సమావేశం. మత విధుల నిర్వహణకు కూడిన జన సముదాయం. దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) జుము'అహ్ నమా'జులో సూరహ్ అల్-జుము'అహ్ (62) మరియు సూరహ్ అల్-మునాఫిఖూన్ (63) చదివేవారు, ('స. ముస్లిం). 11 ఆయాలున్న ఈ సూరహ్ పేరు 9వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది మదీనహ్ ప్రారంభపు కాలంలో (2-4వ హిజ్రీలలో) అవతరింపజేయబడింది. ఈ సమూహపు 10 (57-66) మదీనహ్ సూ.లలో ఇది 6వది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఆకాశాలలో నున్నవి మరియు భూమిలో నున్నవి, సమస్తమూ విశ్వ సార్వభౌముడు, ¹ పరమ పవిత్రుడు, సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు అయిన అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతున్నాయి.

2. ఆయనే ఆ నిరక్షరాస్యులైన ² వారిలో నుండి ఒక సందేశహరుణ్ణి పంపించాడు. అతను వారికి ఆయన సూచనలను (ఆయాత్లను) చదివి వినిపిస్తున్నాడు మరియు వారిని సంస్కరిస్తున్నాడు మరియు వారికి గ్రంథాన్ని మరియు వివేకాన్ని బోధిస్తున్నాడు. మరియు వాస్తవానికి వారు అంతకు పూర్వం స్పష్టమైన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడి ఉండే వారు.

3. మరియు ఇంకా వారిలో చేరని ఇతరులకు కూడా (బోధించటానికి). మరియు ఆయన సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ①

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ②

وَأَخْرَجَ مِنْهُمْ لِمَا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ③

1) చూడండి, 20:114, వ్యాఖ్యానం-63.
2) అల్-ఉమ్మియున్: నిరక్షరాస్యులు. అంటే ఆ కాలంలో అరబ్బులలో చాలా మందికి చదవటం వ్రాయటం వచ్చేది కాదు. స్వయంగా దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) కూడా నిరక్షరాస్యులే. చూ. 7:157-158.

4. ఇది అల్లాహ్ అనుగ్రహం, ఆయన దానిని తాను కోరిన వారికి ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహశాలి, సర్వోత్తముడు.

5. తొరాత్ బాధ్యత (భారం) మోపబడిన తరువాత దానిపై అమలు చేయలేక పోయిన వారి పోలిక, పుస్తకాల భారాన్ని మోసే ఆ గాడిద వలే ఉంది. (వారు ఆ భారాన్ని భరించారే గానీ, దానిని అర్థం చేసుకోలేక పోయారు). అల్లాహ్ సూచనలను (అయితే లను) తిరస్కరించిన వారి దృష్టాంతము ఎంత చెడ్డది. మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గులకు మార్గదర్శకత్వం చేయడు.

6. వారితో ఇలా అను: "ఓ యూదులారా! నిశ్చయంగా, ఇతర ప్రజల కంటే మీరు మాత్రమే అల్లాహ్ కు ప్రీయమైన వారు (స్నేహితులు) అనే భావం మీకుంటే, మీ (వాదనలో) మీరు సత్యవంతులే అయితే మీరు చావును కోరండి." 3

7. కాని వారు తమ చేజితులూ చేసుకున్న అకృత్యాల కారణంగా వారెన్నటికీ దానిని (చావును) కోరుకోరు! 4 దుర్మార్గుల సంగతి అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

8. వారితో ఇలా అను: "వాస్తవానికి ఏ చావు నుండి అయితే మీరు పారిపోతున్నారో! నిశ్చయంగా, అదే మిమ్మల్ని పట్టుకుంటుంది. ఆ తరువాత మీరు, అగోచర మరియు గోచర విషయాలు తెలిసిన ఆయన (అల్లాహ్) వైపునకు మరలించబడతారు, అప్పుడు ఆయన మీరు చేస్తూ ఉండిన కర్మలను మీకు తెలుపుతాడు."

ذٰلِكَ فَضَّلَ اللّٰهُ يُوْتِيْهِ مَن يَّشَآءُ ۗ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ④

مَثَلُ الَّذِيْنَ حَمَلُوْا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوْهَا كَمَا لَمَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ اَسْفَارًاۗ بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِآيٰتِ اللّٰهِ ۗ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ⑤

قُلْ يَاۤئِيْهَا الَّذِيْنَ هَادُوْا اِنَّ زَعْمَكُمْ اَنْكُمْ اَوْلِيَآءُ اللّٰهِ مِنْ دُوْنِ النَّاسِ فَتَمَنّٰوْا الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ⑥

وَلَا يَتَمَنَّوْنَۤ اَبَدًاۗ بِمَا فَعَدْتُمْ اَيْدِيْهِمْ ۗ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ بِالظّٰلِمِيْنَ ⑦

قُلْ اِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُوْنَ مِنْهُ فَاِنَّهُ مُلْقِيْكُمْ ثُمَّ تُرَدُّوْنَ اِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ⑧

3) చూడండి, 5:18 మరియు 2:111.

4) చూడండి, 2: 94.

9. ఓ విశ్వాసులారా! శుక్రవారం (జుమ్'అహ్) రోజు నమాజ్ కొరకు పిలుపు ఇవ్వబడినప్పుడు, మీరు మీ వ్యాపారాలను విడిచి అల్లాహ్ స్మరణ వైపునకు పరుగెత్తండి. మీరు తెలుసుకోగలిగితే, ఇది మీకు ఎంతో ఉత్తమమైనది!

10. ఇక నమాజ్ పూర్తి అయిన తరువాత భూమిలో వ్యాపించండి మరియు అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించండి మరియు మీరు సాఫల్యం పొందాలంటే, అల్లాహ్ ను అత్యధికంగా స్మరిస్తూ ఉండండి!

11. మరియు (ఓ ము'హమ్మద్!) వారు వ్యాపారాన్ని గానీ లేదా వినోద క్రీడను గానీ చూసినప్పుడు, నిన్ను నిలబడివున్న స్థితి లోనే వదలి పెట్టి, దాని చుట్టు గుమిగూడుతారు. 5 వారితో ఇలా అను: "వినోద క్రీడల కంటే మరియు వ్యాపారం కంటే, అల్లాహ్ వద్ద ఉన్నదే ఎంతో ఉత్తమమైనది. మరియు అల్లాహ్ యే జీవనోపాధి ప్రసాదించటంలో అత్యుత్తముడు."

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ۗ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ⑨

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ⑩

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا ۗ قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ ۗ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ⑪

5) ఒక జుమ్'అహ్ రోజు దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) జుమ్'అహ్ ఉపన్యాసం (ఖుతబ్) ఇస్తుంటారు. అప్పుడు ఒక వ్యాపార బృందం మదీనా లో ప్రవేశిస్తుంది. అప్పుడు ఖుతబ్ వింటున్న వారిలో నుండి చాలామంది ఉపన్యాసాన్ని వదలి, వస్తువులు అయిపోకముందే త్వరగా కొనుక్కుదాం అనే పేరాశలో వెళ్ళిపోతారు. కేవలం 12 మంది మాత్రమే మస్జిద్ లో మిగిలిపోతారు. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. ***

63. సూరహ్ అల్-మునాఫిఖూన్

سُورَةُ الْمُنَافِقِينَ

అల్-మునాఫిఖూన్: అంటే కపట-విశ్వాసులు, వంచకులు, డాంబికులు, ఇది ఉహుద్ యుద్ధం తరువాత 3-4 హిజ్రీలలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో కపట-విశ్వాసులను గురించిన విషయాలు ఉన్నాయి. 11 ఆయాలున్న ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ సమాహాపు 10 (57-66) మదీనహ్ సూరాహ్ లో ఇది 7వది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. (ఓ ప్రవక్తా!) ఈ కపట-విశ్వాసులు (మునాఫిఖూన్) నీవద్దకు వచ్చినపుడు, 1 ఇలా అంటారు: "నీవు అల్లాహ్ యొక్క సందేశ హారుడవని మేము సాక్ష్యమిస్తున్నాము." మరియు నిశ్చయంగా, నీవు ఆయన సందేశ హారుడవని అల్లాహ్ కు తెలుసు మరియు ఈ కపట-విశ్వాసులు, నిశ్చయంగా అసత్య వాదులని అల్లాహ్ సాక్ష్యమిస్తున్నాడు.

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ①

2. వారు తమ ప్రమాణాలను డాలుగా చేసుకున్నారు. ఆవిధంగా వారు (ఇతరులను) అల్లాహ్ మార్గం నుండి నిరోధిస్తున్నారు. 2 నిశ్చయంగా, వారు చేస్తున్న చేష్టలు ఎంతో నీచమైనవి.

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُتًا فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ②

3. ఇది నిశ్చయంగా, వారు విశ్వసించిన తరువాత సత్య-తిరస్కారానికి పాల్పడ్డారు. అందువల్ల వారి హృదయాల మీద నీలు వేయబడింది. కావున వారు ఏమీ అర్థం చేసుకోలేరు. (5/8)

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ③

4. * మరియు నీవు గనక వారిని చూస్తే! వారి రూపాలు నీకు ఎంతో అద్భుతమైనవిగా కనిపిస్తాయి. మరియు వారు మాట్లాడినప్పుడు, నీవు వారి మాటలను వింటూ

وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُسْنَدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ

1) ఇక్కడ 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉబైదు మరియు అతని తోటి వారిని గురించి చెప్పబడుతోంది.
2) ఇటువంటి వాక్యానికై చూడండి, 58:16.

ఉండిపోతావు. నిశ్చయంగా, వారు గోడకు ఆనించబడిన మొద్దులవలే ఉన్నారు. ప్రతి కేకను, వారు తమకు వ్యతిరేకమైనదిగానే భావిస్తారు. వారు శత్రువులు, కావున వారి పట్ల జాగ్రత్తగా ఉండు. అల్లాహ్ వారిని నాశనం చేయుగాక! ³ వారెంత పెడ మార్గంలో పడి వున్నారు.

5. మరియు వారిలో: "రండి అల్లాహ్ ప్రవక్త, మీ క్షమాపణ కొరకు (అల్లాహ్ ను) ప్రార్థిస్తాడు." అని అన్నప్పుడు వారు తమ తలలు త్రిప్పుకోవటాన్ని మరియు దురహంకారంతో మరలిపోవటాన్ని నిపు చూస్తావు.

6. (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు వారి కొరకు క్షమాపణ కోరినా లేక క్షమాపణ కోరకపోయినా వారి విషయంలో రెండూ సమానమే! (ఎందుకంటే) అల్లాహ్ వారిని ఎంత మాత్రం క్షమించడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అవిధేయులకు మార్గ దర్శకత్వం చేయడు. ⁴

7. వారే (కపట-విశ్వాసులే) ఇలా అంటూ ఉండి వారు: "అల్లాహ్ సందేశహారుని వద్ద నున్న వారిపై మీరు ఖర్చుచేయకుండా ఉండే! చివరకు వారే చెల్లించేదైపోతారు." ⁵

صَيَحَّةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ
فَاَحْذَرَهُمْ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى
يُؤْفَكُونَ ④

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَعْفِفْ
لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّأ رُءُوسَهُمْ
وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ
مُسْتَكْبِرُونَ ⑤

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ
لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ
لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْفَاسِقِينَ ⑥

هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَيَّ
مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى
يَنْفُضُوا وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ

3) ఇట్టి వాక్యానికై చూడండి, 9:30.

4) చూడండి, 9:80.

5) దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) మదీనహ్ రాకముందు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉబై మదీనహ్ వాసుల నాయకుడయ్యే సూచనలుంటాయి. దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) ప్రాబల్యం హెచ్చయి అతని ('స'అ.స.) అనుచరు (ర'ది.'అన్తమ్)ల సంఖ్య దినదినానికి పెరుగటం చూసి, అతడు బాహ్యంగా ముస్లిం అయినా! అతని హృదయంలో దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) మరియు ముస్లింల పట్ల ద్వేషం ఉంటుంది. కావున అతడు వారిని ఎత్తిపోడవటానికి ఏ అవకాశం దొరికినా వదిలేవాడు కాదు. బనీ- ము'స'తలిఖ్ 'గజ్జవహ్ నుండి తిరిగి వస్తున్నప్పుడు ఒక అన్సారి మరియు ఒక ముహజిర్ (ర'ది.'అన్తమ్)ల మధ్య చిన్న కలహం చెలరేగుతుంది. వారిద్దరు తమ తమ తెగల వారిని పిలుచుకుంటారు. అప్పుడు సమయం చూసి 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉబై అన్నారలలో అంటాడు: 'చూశారా! మీదే తిని ఇప్పుడు మీ మీదికే వస్తున్నారు, ఈ ముహజిర్లు! వీరికి పెట్టడం మానేస్తే మదీనహ్ విడిచిపోతారు!' ఈ మాటలు 'జైద్ బిన్-అర్ఖమ్ (ర'ది.'అ.) దైవప్రవక్త ('స'అ.స.)కు తెలుపుతారు. దైవప్రవక్త

వాస్తవానికి ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో నున్న సమస్త కోశాగారాలు అల్లాహ్ కే చెందినవి. కాని ఈ కపట-విశ్వాసులు అది గ్రహించలేరు.

8. వారు (కపట-విశ్వాసులు) ఇంకా ఇలా అంటున్నారు: "మనం మదీనహ్ నగరానికి తిరిగి వెళ్ళిన తరువాత, నిశ్చయంగా గౌరవనీయులమైన (మనం), అక్కడ ఉన్న ఈ తుచ్ఛమైన వారిని (ముహజ్జర్లను) తప్పక వళ్ళగొడదాం." మరియు గౌరవమనేది అల్లాహ్ కు, ఆయన సందేశహారునికి మరియు విశ్వాసులకు మాత్రమే చెందినది, కాని ఈ కపట-విశ్వాసులకు అది తెలియదు.

9. ఓ విశ్వాసులారా! మీ సంపదలు, మీ సంతానం మిమ్మల్ని అల్లాహ్ స్మరణ నుండి నిర్లక్ష్యంలో పడవేయరాదు సుమా! ఎవరైతే ఇలా నిర్లక్ష్యంలో పడతారో అలాంటి వారే నష్టపడేవారు.

10. మరియు మీలో ఎవరికైనా మరణ సమయం సమీపించి: "ఓ నా ప్రభూ! నీవు నాకు మరికొంత వ్యవధి ఎందుకివ్వలేదు! నేను దాన-ధర్మాలు చేసి, సత్పురుషులలో చేరిపోయేవాడిని కదా?" అని పలికే స్థితి రాకముందే, మేము మీకు ప్రసాదించిన జీవనోపాధినుండి ఖర్చుచేయండి.

11. కాని ఒక వ్యక్తికి (మరణ) సమయం ఆసన్నమైనప్పుడు అల్లాహ్ అతనికి ఏ మాత్రం వ్యవధి నివ్వడు. మరియు మీరు చేస్తున్నదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ⑦

يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ ۗ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنْفِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ⑧

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالِكُمْ وَلَا أَوْلَادِكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ⑨

وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِمَّنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَقْتُ وَأَكُنُّ مِنَ الصَّٰلِحِينَ ⑩

وَلَنْ يُؤَخَّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا ۗ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ⑪

(స'అ.స.) విచారించగా, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉబై తాను అలా అనలేదని నిరాకరిస్తాడు. ఆ సందర్భంలో ఈ సూరహ్ అవతరింపజేయబడింది. (స. బు'ఖారీ) ***

64. సూరహ్ అల్-త'గాబుస్

سُورَةُ التَّغَابُنِ

అల్ - త'గాబుస్: లాభనష్టాలు. ఈ సూరహ్ లో సమాజపు పరస్పర వ్యవహార సంబంధాలు వివరించబడ్డాయి. 18 ఆయాతలున్న ఈ సూరహ్ పేరు 9వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఈ సూరహ్ మొదటి హిజ్రల్లో అవతరింపజేయబడిందని చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఈ సమాహపు 10 (57-66) మదీనహ్ సూరాహ్ లలో ఇది 8 వది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. ఆకాశాలలో ఉన్న సమస్తమూ మరియు భూమిలో ఉన్న సమస్తమూ, అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడుతుంటాయి. విశ్వ సామ్రాజ్యాధి పత్యం ఆయనదే మరియు సర్వ స్తోత్రాలు ఆయనకే. మరియు ఆయనే ప్రతీదీ చేయగల సామర్థ్యం (అధికారం) గలవాడు.

2. ఆయనే మిమ్మల్ని సృష్టించాడు. మీలో కొందరు సత్య-తిరస్కారులున్నారు మరియు మీలో కొందరు విశ్వాసులున్నారు. మరియు మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ చూస్తున్నాడు. ¹

3. ఆయన ఆకాశాలను మరియు భూమిని సత్యంతో సృష్టించాడు మరియు మిమ్మల్ని ఉత్తమ రూపంలో రూపొందించాడు. ² మరియు మీ గమ్యస్థానం ఆయన వైపునకే ఉంది.

4. ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్న దంతా ఆయనకు తెలుసు. మరియు మీరు దాచేది మరియు వెలిబుచ్చేది అంతా ఆయనకు బాగా తెలుసు. మరియు అల్లాహ్ కు హృదయాలలో దాగి ఉన్నదంతా తెలుసు.

5. ఇంతకు పూర్వం, సత్యాన్ని తిరస్కరించి, తమ కర్మల దుష్ఫలితాన్ని చవి

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ①

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ②

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ③

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِدَاتِ الصُّدُورِ ④

الْمَ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ كَفَرُوا

1) చూడండి, 67:2.
2) చూడండి, 82:6-8 మరియు 40:64.

చూసిన వారి వృత్తాంతం మీకు అందలేదా? మరియు వారికి (పరలోకంలో) బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

6. దీనికి కారణ మేమిటంటే, వాస్తవానికి వారి వద్దకు వారి ప్రవక్తలు, స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చినప్పటికీ, వారు: "ఏమీ? మాకు మానవులు మార్గదర్శకత్వం చేస్తారా?"³ అని పలుకుతూ సత్యాన్ని తిరస్కరించి మరలి పోయారు. మరియు అల్లాహ్ కూడా వారిని నిర్లక్ష్యం చేశాడు. మరియు అల్లాహ్ స్వయం సమృద్ధుడు, సర్వస్థోత్రాలకు అర్ధుడు.

7. సత్యాన్ని తిరస్కరించినవారు (చని పోయిన తరువాత) మరల సజీవులుగా లేపబడమని భావిస్తున్నారు. వారితో ఇలా అను: "అదికాదు, నా ప్రభువు సాక్షిగా! మీరు తప్ప కుండా లేపబడతారు.⁴ తరువాత మీరు (ప్రపంచంలో) చేసినదంతా మీకు తెలుపబడుతుంది. మరియు ఇది అల్లాహ్ కు ఎంతో సులభం."

8. కావున మీరు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను మరియు మేము అవతరింప జేసిన జ్యోతిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) విశ్వసించండి. మరియు మీరు చేసినదంతా అల్లాహ్ బాగా ఎరుగును.

مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑤

ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا
فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَعْتَى اللَّهُ
وَاللَّهُ عَنِّي حَمِيدٌ ⑥

رَعِمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا
قُلْ بَلَى وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤَنَّ بِمَا
عَمِلْتُمْ ⑦ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ⑦

فَأْمُرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْتَوَارِ الْإِنِّي
أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ⑧

3) ఏ విధంగానైతే ఈ నాడు కూడా బిద్'అల్ చేసేవారు ధైవప్రవక్త ('స'అ.స.)ను మానవునిగా భావించటం లేదో!
4) ఖుర్ఆన్ లో మూడుసార్లు అల్లాహ్ (సు.త.) తన సందేశహారునికి ('స'అ.స.) ఆదేశించాడు: "నీ ప్రభువు సాక్షిగా చెప్పు: 'అల్లాహ్ (సు.త.) పునరుత్థానం తప్పక చేస్తాడని.' వాటిలో ఇది ఒకటి." చూడండి, 10:53, 34:3. అది మీరు ప్రపంచంలో చేసిన కర్మలకు తగిన ప్రతిఫల మివ్వటానికి. ఎందుకంటే చాలా మందికి ఈ లోకంలో వారికి తగిన ప్రతిఫలం దొరకదు. దుర్మార్గులు ఇక్కడ శిక్షించబడకుండా పోవచ్చు. సన్మార్గులకు వారి మంచి పనులకు పూర్తి ప్రతిఫలం దొరకక పోవచ్చు! కాని వచ్చే జీవితంలో ప్రతి ఒక్కరికి వారి కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. వారికి ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు. పునరుత్థరింప జేయటం అల్లాహ్ (సు.త.)కు ఎంతో సులభం.

9. (జ్ఞాపకముంచుకోండి) సమావేశపు రోజున ఆయన మీ అందరిని సమావేశపరుస్తాడు. 5 అదే లాభనష్టాల దినం. మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్ ను విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తాడో, అలాంటి వాని పాపాలను ఆయన లొలగిస్తాడు. మరియు అతనిని క్రింద సెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు, వారందులో శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. అదే గొప్ప విజయం (సాఫల్యం).

10. మరియు ఎవరైతే సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తారో మరియు మా సూచనలను (ఆయాల్ లను) అబద్ధాలని నిరాకరిస్తారో, అలాంటి వారు నరకవాసు లవుతారు; అందు వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు అది ఎంత చెడ్డ గమ్యస్థానం!

11. ఏ ఆపద కూడా, అల్లాహ్ సెలవు లేనిదే సంభవించదు. మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్ ను విశ్వసిస్తాడో, అల్లాహ్ అతని హృదయానికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ కు ప్రతి విషయం గురించి బాగా తెలుసు.

12. (ప్రజలారా!) మీరు అల్లాహ్ కు విధేయత చూపండి మరియు సందేశహారుని ఆజ్ఞాపాలన చేయండి. ఒకవేళ మీరు విముఖుల చూపితే, మా ప్రవక్త బాధ్యతల్లా, మీకు స్పష్టంగా ప్రచారం చేయటం మాత్రమే!

13. అల్లాహ్! ఆయన తప్ప, మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు! మరియు విశ్వాసులు కేవలం అల్లాహ్ మీదే నమ్మకం ఉంచుకోవాలి!

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجُمُعِ ذَلِكَ يَوْمَ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكْفِرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ⑨

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَبَشَسِ الْمَصِيرُ ⑩

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ⑪

وَاطِيعُوا لِلَّهِ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ ۚ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَأِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلْغُ الْمُبِينُ ⑫

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ⑬

5) చూడండి, 11:103 మరియు 56:49-50. పునరుత్థాన దినం, సమావేశ దినం ఎందుకు అనబడిందంటే, ఆ రోజు యుగయుగాల ప్రజలందరు ఒకేసారి బ్రతికించి లేపబడతారు. మరియు ఒకేచోట సమావేశపరచబడతారు. అది ఒక పెద్ద మైదానం. ప్రతి ఒక్కడు ఎంతో దూరం వరకు చూడగల్గుతాడు.

14. ఓ విశ్వాసులారా! నిశ్చయంగా, మీ సహవాసులు (అ'జ్యాబీ) మరియు మీ సంతానంలో మీ శత్రువులు ఉండవచ్చు! కావున మీరు వారి పట్ల జాగ్రత్త వహించండి. కాని ఒకవేళ మీరు వారి అపరాధాన్ని మన్నించి వారిని ఉపేక్షించి వారిని క్షమించితే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత (అని తెలుసుకోండి).

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَرْوَاحِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِنْ تَعَفَوْا وَنَصَفَحُوا وَتَغَفَرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ⑭

15. మీ సిరిసంపదలు మరియు మీ సంతానం వాస్తవానికి, మీ పాలిట ఒక పరిక్ష. మరియు గొప్ప ప్రతిఫలమైతే అల్లాహ్! వద్ద ఉన్నది. 6

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ⑮

16. కావున మీరు మీ శక్తి మేరకు అల్లాహ్ యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండి, (ఆయన సూచనలను విని), ఆయనకు విధేయులై ఉండండి మరియు (మీ ధనం నుండి) దానం చేస్తే! అది మీ సొంత మేలుకే. మరియు ఎవరైతే తమ హృదయ (ఆత్మ) లోభత్వం నుండి రక్షణ పొందుతారో అలాంటి వారే సాఫల్యం పొందేవారు. 7

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِّأَنْفُسِكُمْ ۖ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ⑯

17. ఒకవేళ మీరు అల్లాహ్ కు అప్పుగా మంచి అప్పు ఇస్తే, ఆయన దానిని ఎన్నోరెట్లు పెంచి తిరిగి మీకు ప్రసాదిస్తాడు మరియు మిమ్మల్ని క్షమిస్తాడు. వాస్తవానికి అల్లాహ్ కృతజ్ఞులను ఆమోదించే వాడు, సహనశీలుడు.

إِنْ تَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضْعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ ⑰

18. ఆయన రహస్య మరియు బహిర్గత విషయాలు తెలిసిన వాడు. సర్వ శక్తి సంపన్నుడు, మహా వివేకవంతుడు. (3/4)

عَلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ⑱

6) ఇటువంటి వాక్యానికై చూడండి, 8:28.

7) ఇట్టి వాక్యానికై చూడండి, 59:9. ***

65. సూరహ్ అ'త్-తలాఖ్

سُورَةُ الطَّلَاقِ

అ'త్-తలాఖు: విడాకులు. దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) ప్రవచనం: 'విడాకులు అల్లాహ్ (సు.త.) దృష్టిలో అనుమతించబడినవాటిలో అత్యంత అయిష్టకరమైన విషయం.' [అబూ- దావూద్, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉమర్ (ర. అన్త) కథనం]. చూడండి, 2:228-233. 12 ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది. ఇది దాదాపు 6వ హిజ్రీలో అవత రింపజేయబడింది. ఈ సమాహపు 10 (57-66) మదీనహ్ సూరాహ్ లలో ఇది 9 వది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఓ ప్రవక్తా! మీరు స్త్రీలకు విడాకులు ('తలాఖ్) ఇచ్చేటప్పుడు వారికి, వారి నిర్ణీత గడువు ('ఇద్దత్) ప్రకారం విడాకులివ్వండి. మరియు ఆ గడువును ఖచ్చితంగా లెక్క పెట్టండి.¹ మరియు మీ ప్రభువైన, అల్లాహ్ పట్ల భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి. వారు బహిరంగంగా అశ్లీల చేష్టలకు పాల్పడితే తప్ప, మీరు వారిని వారి ఇంట్ల నుండి వెళ్ళగొట్టకండి మరియు వారు కూడా స్వయంగా వెళ్ళిపోకూడదు.² ఇవి అల్లాహ్ నిర్ణయించిన హద్దులు మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్ (నిర్ణయించిన) హద్దులను అతిక్రమిస్తాడో వాస్తవానికి వాడు తనకు తానే అన్యాయం చేసుకున్నట్లు. నీకు తెలియదు, దాని తరువాత అల్లాహ్ ఎదైనా క్రొత్త మార్గం చూపిస్తాడేమో!³

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَأْيُهَا النَّيِّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ
فَطَلَّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا
الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا
تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا
يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ
مُبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ
يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ
نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهُ
يُخْرِتُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ①

- 1) నిర్ణీత గడువులో అంటే - రుతుస్థావము ముగిసిన వెంటనే - ఆమెలో రాజిపడుటకు ఎక్కువ సమయం దొరికే రీతిలో విడాకు లివ్వాలి. ఇబ్నె-ఉమర్ (ర'ది.అ.) తన భార్యకు రుతుస్థావ కాలం (బహిష్టు సమయం)లో విడాకులిస్తే దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) క్రొధితుల య్యారు. 'స్త్రీలు పరిశుద్ధులుగా ఉన్న కాలంలో వారిలో లైంగిక సంబంధం చెయ్యక ముందు విడాకులివ్వాలి.' అని బోధించారు, ('స. బుఖారీ). ఇక్కడ పేర్కొన్న 'హదీస్' ఈ ఆయత్ వెలుగులో ఉంది. ఆ గడువును ఖచ్చితంగా లెక్కపెట్టాలి.
- 2) మొదటి మరియు రెండవ 'తలాఖ్ తరువాత, 'ఇద్దత్ కాలం పూర్తి అయ్యే వరకు స్త్రీలు తమ భర్త ఇంటిలోనే ఉండాలి. భర్త ఆమె అన్న వస్త్రాల ఖర్చులు భరించాలి.
- 3) అంటే అల్లాహ్ (సు.త.) వారి మధ్య మళ్ళీ ప్రేమ కలిగించవచ్చు మరియు వారు తిరిగి తమ వివాహబంధాన్ని స్థిరపరచుకోవచ్చు! అందుకే ఒకసారి ఒకే విడాకు ఇవ్వడం ప్రోత్స

2. ఇక వారి నిర్ణీత గడువు ముగిసినప్పుడు, వారిని ఉత్తమరీతిలో మీ (వివాహబంధంలో) ఉంచుకోండి, లేదా ఉత్తమరీతిలో వారిని విడిచి పెట్టండి. మరియు మీలో న్యాయవంతులైన ఇద్దరు వ్యక్తులను సాక్షులుగా పెట్టుకోండి. మరియు అల్లాహ్ కోరకు సాక్ష్యం సరిగ్గా ఇవ్వండి. అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమ దినమును విశ్వసించే ప్రతి వ్యక్తి కోరకు, ఈ విధమైన ఉపదేశమివ్వబడుతోంది. మరియు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు గల వానికి, ఆయన ముక్తి మార్గం చూపుతాడు.

3. మరియు ఆయన, అతనికి, అతడు ఊహించని దిక్కు నుండి బీవనోపాధిని ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ మీద నమ్మకం ఉంచుకున్న వానికి ఆయనే చాలు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ తన పని పూర్తిచేసి తీరుతాడు. వాస్తవానికి అల్లాహ్ ప్రతి దానికి దాని లెక్క నిర్ణయించి వున్నాడు.

4. మరియు మీ స్త్రీలు రుతుస్థావపు వయస్సు గడిచిపోయిన వారైతే లేక మీకు దానిని గురించి ఎలాంటి అనుమానం ఉంటే; లేక వారి రుతుస్థావం ఇంకా ప్రారంభం కాని వారైతే, అలాంటి వారి గడువు మూడు మాసాలు. 4 మరియు గర్భవతులైన స్త్రీల

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهَدُوا ذَوَى عَدْلٍ مِّنكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَن كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۝٢

وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ۚ وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ ۚ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ۝٣

وَالْحَيِّ يَبْسَنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِّنْ دَسَائِبِكُمْ ۖ إِنَّ إِرْتَبْتُمْ فَعِدَّتْنَهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَالْحَيِّ لَمْ يَحْضَنْ ۚ وَأُولَاتُ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ

హించ బడింది. మరియు చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం ప్రకారం - ఈ ఆయత్ వెలుగులో - మూడు విడాకులు ఒకేసారి ఇవ్వడం నిషేధింపబడింది. ఎందుకంటే మొదటి మరియు రెండవ విడాకుల తరువాత వివాహాన్ని తిరిగి స్థిరపరచుకోవచ్చు! (ఫత్వాలే ఖదీరీ). ఒక స్త్రీకి అంతకు ముందు రెండు విడాకులివ్వబడి, ఆ తరువాత మూడవ విడాకు ఇస్తే! అప్పుడు ఆమె తన భర్త ఇంట్లో ఉండజాలదు. మరియు అలాంటి పరిస్థితిలో, ఆమె మరొక పురుషుణ్ణి వివాహమాడక ముందు, తిరిగి తన మొదటి భర్తతో వివాహం కూడా చేసుకోజాలదు. ఇది ఫాతిమహ్ బినై ఖైస్ (ర. 'అన్సా)కు జరిగిన విషయంతో స్పష్టమవుతోంది. ఆమె భర్త ఆమెకు మూడవ సారి విడాకులిచ్చిన తరువాత ఆమె తన భర్త ఇంటి నుండి వెళ్ళిపోవటానికి నిరాకరించింది. అప్పుడా విషయం ధైవప్రవక్త ('స'అ.స.) దగ్గరికి వస్తే అతను ('స'అ.స.) ఆమెను, తనభర్త ఇల్లు విడవమని ఆజ్ఞాపించారు. (అ'హ్మద్, స'సాయి') 4) రుతుస్థావం ప్రారంభంకాని, రుతుస్థావం ఆగిపోయినస్త్రీలకు వేచిఉండేగడువు 3 నెలలు.

గడువు వారి కానుపు అయ్యే వరకు. ⁵ మరియు అల్లాహ్ పట్ల భయ-భక్తులు గలవానికి ఆయన అతని వ్యవహారంలో సౌలభ్యం కలిగిస్తాడు.

5. ఇది అల్లాహ్ ఆజ్ఞ, ఆయన దానిని మీపై అవతరింపజేశాడు. మరియు ఎవడైతే అల్లాహ్ పట్ల భయ-భక్తులు కలిగి ఉంటాడో, ఆయన అతని పాపాలను తొలగిస్తాడు. మరియు అతని ప్రతిఫలాన్ని అధికం చేస్తాడు.

6. (నిర్ణీత గడువు కాలంలో) మీ శక్తి మేరకు, మీరు నివసించేచోటనే, వారిని కూడా నివసించ నివ్వండి. మరియు వారిని ఇబ్బందులకు గురి చేయడానికి వారిని బాధించకండి. మరియు వారు గర్భవతులైతే, వారు ప్రసవించే వరకు వారి మీద ఖర్చుపెట్టండి. ఒకవేళ వారు మీ బిడ్డకు పాలు పడుతున్నట్లైతే వారికి వారి ప్రతిఫలం ఇవ్వండి. దాని కొరకు మీరు ధర్మసమ్మతంగా మీ మధ్య సంప్రదింపులు చేసుకోండి. ఒకవేళ మీకు దాని (పాలిచ్చే) విషయంలో ఇబ్బందులు కలిగితే, (తండ్రి) మరొక స్త్రీలో (బిడ్డకు) పాలిప్పించ వచ్చు!

7. సంపన్నుడైన వ్యక్తి తన ఆర్థిక స్థామత ప్రకారం ఖర్చుపెట్టాలి. మరియు తక్కువ జీవనోపాధి గల వ్యక్తి అల్లాహ్ తనకు ప్రసాదించిన విధంగా ఖర్చు పెట్టాలి. అల్లాహ్ ఏ వ్యక్తిపై కూడా అతనికి ప్రసాదించిన దాని కంటే మించిన భారం వేయడు. ⁶ అల్లాహ్ ఇబ్బంది తరువాత సౌకర్యం కూడా కలిగిస్తాడు.

8. మరియు ఎన్నో నగరవాసులు, తమ ప్రభువు మరియు ఆయన ప్రవక్తల ఆజ్ఞలను

يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ^ط وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا^④

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ^ط وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَكْفِرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا^⑤

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُوهُنَّ لِيُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ^ط وَإِنْ كُنَّ أَوْلَاتٍ حَمَلٍ فَانْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ^ع وَأْتِمِرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاسَرْتُمْ فَسَرِّضُوا لَهُنَّ^⑥ الْآخَرَ

لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِ^ط وَمَنْ قَدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا^ط سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا^⑦

وَكَايِّنَ مِّن قَرِيْبَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ

5) గర్భవతులైన స్త్రీల గడువు - విడాకు లివ్వబడినా లేక భర్త మరణించినా - ప్రసవించే వరకు! అలాంటి ప్రసవం విడాకుల తరువాత లేక భర్త మరణించిన రెండవ రోజే అయినా సరే! ఈ విషయం 'హదీస్'లలో కూడా ఉంది. (బుఖారీ, ముస్లిం). ఇతర స్త్రీలు భర్త మరణించిన తరువాత 4 మాసాల 10 రోజులు వేచి ఉండాలి. (చూ. 2:234).

6) చూడండి, 2:233.

తిరస్కరించారు. అప్పుడు మేము వాటి ప్రజల నుండి కఠినంగా లెక్క తీసుకున్నాము. మరియు వారిని తీవ్రమైన శిక్షకు గురి చేశాము.

9. కావున వారు తమ వ్యవహారాల దుష్ట ఫలితాన్ని రుచి చూశారు. 7 మరియు వారి వ్యవహారాల పర్యవసానం నష్టమే!

10. అల్లాహ్ వారి కొరకు కఠినమైన శిక్షను సిద్ధపరచి ఉంచాడు. కావున విశ్వాసులైన బుద్ధిమంతులారా! అల్లాహ్ పట్ల భయ భక్తులు కలిగి ఉండండి. వాస్తవానికి అల్లాహ్ మీ వద్దకు హితబోధనను (ఖుర్ఆనను) అవతరింపజేశాడు.

11. ఒక ప్రవక్తను కూడా! అతను మీకు స్వప్నమైన అల్లాహ్ సూచనలను (అయూత్ లను) వినిపిస్తున్నాడు. 8 అది, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే వారిని అంధకారాల నుండి వెలుగు లోనికి తీసుకురావటానికి. మరియు అల్లాహ్ ను విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే వారిని, ఆయన క్రింద నెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. ఇక్కడ వారు శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. వాస్తవానికి అల్లాహ్, అలాంటి వ్యక్తి కొరకు ఉత్తమ జీవనోపాధిని ప్రసాదించాడు.

12. అల్లాహ్ యే సప్తాశాలను మరియు వాటిని పోలిన భూమండలాలను సృష్టించి, వాటి మధ్య ఆయన తన ఆదేశాలను అవతరింపజేస్తూ వుంటాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సామర్థ్యం (అధికారం) గలవాడు. మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్ తన జ్ఞానంతో ప్రతి దానిని పరివేష్టించి వున్నాడని మీరు తెలుసు కోవటానికి. (7/8)

7) చూడండి, 64:5.

8) ఇక్కడ ప్రవక్త అంటే ముహమ్మద్ ('స'అ.స.).

رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَحَاسَبْنَهَا حِسَابًا

شَدِيدًا وَعَدَّ بُلْهَا عَذَابًا نُكْرًا ⑧

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ

أَمْرِهَا حُسْرًا ⑨

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ١

فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ ٢

الَّذِينَ آمَنُوا ٣ قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ

إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ١٠

رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ

مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ

إِلَى النُّورِ ٥ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ

وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ

تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ

فِيهَا أَبَدًا ٦ قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ

رِزْقًا ١١

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ

وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ

الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى

كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ١٢ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ

أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ١٢

66. సూరహ్ అత్-త'హీమ్

అత్-త'హీమ్: నిషేధించటం. ఇది దాదాపు 7వ హిజ్రీలో అవతరింపజేయబడింది. ఈ 10 (57-66) మదీనా సూరాహ్ల సమూహంలో ఇది చివరిది.

దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) తమ భార్యలలో ఒకామె 'జైనబ్ బింతె జహష్ (ర. 'అన్హా) ఇంటికి పోయి నప్పుడు, అక్కడ తేనె త్రాగేవారు మరియు అక్కడ కొంత ఎక్కువ కాలం ఆగేవారు. ఈ విషయం 'అయిషా మరియు 'హ'ఫ్స (ర. 'అన్హా)లకు, సహించరానిదయ్యింది. ఈ విషయాన్ని వారు మాన్పించదలచి, ఒక రోజు దైవప్రవక్త ('స'అ.స.), 'జైనబ్ బింతె జహష్ (ర. 'అన్హా), ఇంటి నుండి వారిలో ఒకామె ఇంటికి రాగానే ఆమె: 'ఓ దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) మీ నోటినుండి మ'గాఫీర్ (దుర్వాసన గల ఒక పువ్వు) వాసన వస్తుందేమిటి?' అని అన్నది. దానికి దైవప్రవక్త ('స'అ.స.): 'నేను తేనె మాత్రమే త్రాగాను! అల్లాహ్ (సు.త.) సాక్షిగా ఇక ముందు నేను తేనె త్రాగను.' అని దానిని తమపై నిషేధించుకున్నారు. ఆ సందర్భంలో ఈ ఆయాతులు అవతరింప జేయబడ్డాయి, ('స. బు'ఖారీ). 12 ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు మొదటి ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * ఓ ప్రవక్తా! అల్లాహ్, నీకు ధర్మసమ్మతం చేసిన దానిని నీవు ఎందుకు నిషేధించుకుంటున్నావు? ¹ నీవు నీ భార్యల ప్రసన్నతను కోరుతున్నావా? మరియు అల్లాహ్ క్షమా శీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

2. వాస్తవానికి అల్లాహ్ మీ ప్రమాణాల పరిహార పద్ధతి మీకు నిర్దేశించాడు. ² మరియు అల్లాహ్ యే మీ యజమాని. మరియు ఆయన సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ لِمَ تَحْرِمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ أَرْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ①

قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ②

1) ఈ ఆయత్ ద్వారా విశదమయ్యేదేమిటంటే దైవప్రవక్త ('స'అ.స.)కు కూడా అల్లాహ్ (సు.త.) 'హాలా' చేసిన దానిని 'హారం' చేసే అధికారం లేదు.
2) ప్రమాణాలకు పరిహారం ఇచ్చే విధానానికై చూడండి, 5:89. దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) కూడా పై ఆయత్ అవతరింపజేయబడిన తరువాత అదే విధంగా పరిహారం ఇచ్చారు, (ఫ'త్త' అల్-ఖదీరీ) ఇంకా చూడండి, 2:224.

3. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) ప్రవక్త తన భార్యలలో ఒకామెకు ³ రహస్యంగా ఒక విషయం చెప్పగా ఆమె దానిని (ఆ రహస్యాన్ని) మరొకామెకు ⁴ చెప్పింది మరియు అల్లాహ్ అతనికి (ప్రవక్తకు) ఆ విషయాన్ని తెలియజేశాడు. (వాస్తవానికి) అతను (ప్రవక్త) ఆ విషయాన్ని (మొదటి) ఆమెకు కొంత తెలిపి మరికొంత తెలుపలేదు. ఇక అతను (ప్రవక్త, మొదటి) ఆమెకు దానిని (రహస్యం బయటపడిన సంగతిని) తెలిపి నప్పుడు, ఆమె (ఆశ్చర్యపోతూ) అతనిలో ఇలా అడిగింది: "ఇది మీకు ఎవరు తెలిపారు?" అతను జవాబిచ్చారు: "నాకు ఈ విషయం ఆ సర్వజ్ఞుడు, ఆ సర్వం తెలిసినవాడు తెలిపాడు."⁵

4. (ఆ ఇద్దరు స్త్రీలలో ఇలా అనబడింది): "ఒకవేళ మీరిద్దరూ అల్లాహ్ వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలితే (అది మీ మేలుకే), వాస్తవానికి మీ ఇద్దరి హృదయాలు (రుజు మార్గం నుండి) తొలగిపోయాయి. ఒకవేళ మీరిద్దరు ప్రవక్తకు విరోధంగా పోతే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ అతని సంరక్షకుడు. మరియు జబ్బీల్ మరియు సత్పురుషులైన విశ్వాసులు అతని (సహాయకులు). మరియు ధైవదూతలందరు కూడా అతని సహాయకులని (తెలుసుకోండి).

5. "ఒకవేళ అతను (ముహమ్మద్) మీ అందరికీ విడాకులిస్తే! అతని ప్రభువు, మీకు బదులుగా, మీ కంటే మంచి భార్యలను, అతనికి (ప్రవక్తకు) ప్రసాదించగలడు! వారు మంచి ముస్లింలు, విశ్వాసులు, భక్తపరులు,

وَإِذْ أَسْرَ التَّيِّبَاتِ إِلَى بَعْضِ أَرْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ هَذَا قَالَ نَبَّأَنِيَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ③

إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيْلٌ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ ④

عَسَى رَبَّةٌ إِنْ طَلَّقَكُنَّ أَنْ يُبَدِّلَهُ أَرْوَاجًا خَيْرًا مِنْكَ مَسْلِمَاتٍ مُؤْمِنَاتٍ فُتِّتَاتٍ تَبَّتْ

3) 'హప్ప (ర.'అన్సా) కు.
 4) 'అయి'షహ్ (ర.'అన్సా) కు.
 5) ఖుర్ఆన్ మాత్రమే కాక ఇతర విషయాలు కూడా ధైవప్రవక్త (స'అ.స.) కు దివ్యజ్ఞానం ద్వారా తెలియజేయబడేవి.

పశ్చాత్తాప పడేవారు, (అల్లాహ్ ను) ఆరాధించే వారు, వలసపోయే (ఉపవాసాలు చేసే) 6 వారు, అయిన విధవలు లేదా కన్యలై ఉంటారు!" 7

6. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు మిమ్మల్ని మరియు మీ కుటుంబం వారినీ, మానవులు మరియు రాళ్ళు ఇంధనం కాబోయే నరకాగ్ని నుండి కాపాడుకోండి! 8 దానిపై ఎంతో బలిష్ఠులూ, కఠినులూ అయిన దైవదూతలు నియమింపబడి ఉంటారు. వారు అల్లాహ్ ఇచ్చిన ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించరు మరియు వారికిచ్చిన ఆజ్ఞలనే నెరవేరుస్తూ ఉంటారు.

7. ఓ సత్య-తిరస్కారులారా! ఈ రోజు మీరు సాకులు చెప్పకండి. నిశ్చయంగా, మీరు చేస్తూ ఉండిన కర్మలకు, తగిన ప్రతిఫలమే మీకు ఇవ్వబడుతుంది.

8. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ వైపునకు నిష్కల్మషమైన పశ్చాత్తాప భావంతో, క్షమాపణ కోరకు మరలితే! 9 మీ ప్రభువు మీ పాపాలను తొలగించి, మిమ్మల్ని క్రింద నెలయేళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గవనాలలో

عَبَدْتِ سَيِّئَاتٍ تَبِيَّتِ وَأَبْكَرًا ⑤

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ⑥

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَدُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْرُونَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ⑦

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ

6) సాజ్'హాత్ కై చూడండి, 9:112.

7) దైవప్రవక్త ('స'అ.స.) భార్య (ర.'అన్ఘమ్) లలో కేవలం 'అయి'షహ్ (ర.'అన్ఘా) మాత్రమే కన్య, 'జైనబ్ బిన్తె జహష్ (ర.'అన్ఘా) విడాకురాలు మరియు మిగతా భార్యలందరూ విధవలు. అతను ఏ భార్యకు కూడా విడాకులివ్వలేదు.

8) ఇక్కడ విశ్వాసులలో: 'మీరు మీ ఇంటివారికి ఇస్లాం బోధించండి మరియు సద్స్వర్గనులుగా ఉండటానికి తగిన శిక్షణ ఇవ్వండి. బిడ్డ 7 సంవత్సరాల వాడు అయినప్పుడు సహూ'జ్ చేయటానికి ప్రోత్సహించండి. 10 సంవత్సరాల వయస్సులో సహూ'జ్ చేయకుంటే శిక్షించండి.' (అబూ-దావూద్, తిర్మిజి'). ఇదే విధంగా ఉపవాసాల కోసం మరియు మంచి పనుల కోసం ప్రోత్సహించండి. నరకానికై చూడండి, 74:27.

9) మనఃపూర్వక పశ్చాత్తాపం అంటే: (i) తాము చేసిన పాపాన్ని వదులుకోవాలి. (ii) అల్లాహ్ (సు.త.) ముందు వినఘ్నలై పశ్చాత్తాపపడాలి. (iii) మరల దానిని చేయకుండా ఉండాలి. (iv) ఒకవేళ దాని సంబంధం మానవులలో ఉంటే, ఎవరి హక్కుకు హాని కలిగిందో, అతనిలో క్షమాపణ కోరుకోవాలి. కేవలం నోటితో పశ్చాత్తాపపడితే సరిపోదు.

ప్రవేశింపజేస్తాడని ఆశించవచ్చు. ఆ రోజు అల్లాహ్ తన ప్రవక్తను మరియు అతనితో పాటు విశ్వసించిన వారిని అవమానం పాలు చేయడు. వారి కాంతి, వారి ముందు మరియు వారి కుడివైపు నుండి ప్రసరిస్తూ ఉంటుంది. 10 వారు ఇలా ప్రార్థిస్తారు: "ఓ మా ప్రభూ! మా కాంతిని మా కొరకు పరిపూర్ణంచేయి మరియు మమ్మల్ని క్షమించు. నిశ్చయంగా, నీవే ప్రతీదీ చేయగల సమర్థుడవు!"

9. ఓ ప్రవక్తా! సత్య-తిరస్కారులకు మరియు కపట-విశ్వాసులకు విరుద్ధంగా పోరాడు (జహాద్ చేయి). మరియు వారి పట్ల కఠినంగా వ్యవహరించు. మరియు వారి ఆశ్రయం నరకమే! అది అతిచెడ్డ గమ్యస్థానం. 11

10. సత్య-తిరస్కారుల విషయంలో అల్లాహ్ నూహ్ భార్య మరియు లూత్ భార్యల ఉదాహరణలను ఇచ్చాడు. 12 ఆ ఇద్దరు స్త్రీలు మా సత్పురుషులైన మా ఇద్దరు దాసుల (వివాహ) బంధంలో ఉండిరి. కాని ఆ ఇద్దరు స్త్రీలు వారిద్దరికీ ధ్రోహం చేశారు. కావున వారిద్దరు, ఆ ఇద్దరు స్త్రీల విషయంలో అల్లాహ్ ముందు (పరలోకంలో) ఏ విధంగాను సహాయపడలేరు. 13 మరియు (తీర్పు దినమున) వారితో: "నరకాగ్నిలో ప్రవేశించే వారితో సహా మీరిద్దరు స్త్రీలు కూడా ప్రవేశించండి!" అని చెప్పబడుతుంది.

تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَا يُجْزَى اللَّهُ
التَّيِّبَاتِ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ
يَسْعَى بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ
يَقُولُونَ رَبَّنَا آتِنَا نُورَنَا
وَاعْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ⑧

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ
وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ
وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ⑨

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا
امْرَأَتِ نُوحٍ وَامْرَأَتِ لُوطٍ كَانَتَا
تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا
صَالِحَيْنِ فَخَانَتُهُمَا فَلَمْ يُعْنِيَا
عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ
ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّٰخِلِينَ ⑩

10) చూడండి, 57:12-13.
11) చూడండి, 9:73 సత్య-తిరస్కారుల మరియు కపట-విశ్వాసుల గమ్యస్థానం నరకమే! చూడండి, జహాద్ కొరకు 2:218, వ్యా. 162, 5 :54 వ్యా. 40 మరియు 22:78, వ్యా. 54.
12) లూత్ (అ.స.) భార్య విషయానికై చూడండి, 7:83 మరియు 11:81. నూహ్ (అ.స.) భార్యను గురించి కేవలం ఇక్కడ మాత్రమే చెప్పబడింది. వీరిద్దరు చెడు నడవడిక, చెడు చరిత్ర వారు కారు, కానీ సత్య-తిరస్కారులు.
13) అవిశ్వాసులు దగ్గరి బంధువులైనా వారితో సంబంధాలు తింపుకోవాలి. చూ. 11:46.

11. మరియు అల్లాహ్, విశ్వసించినవారిలో ఫిర్జాన్ భార్యను ఉదాహరణగా పేర్కొన్నాడు.¹⁴ ఆమె ఇలా అన్న విషయం (జ్ఞాపకం చేసుకోండి): "ఓ నా ప్రభూ! నా కొరకు నీ వద్ద స్వర్గంలో ఒక గృహాన్ని నిర్మించు! మరియు నన్ను, ఫిర్జాన్ మరియు అతడి చేష్టల నుండి కాపాడు మరియు నన్ను ఈ దుర్మార్గ జాతి వారి నుండి కాపాడు."

12. మరియు 'ఇమ్రాన్ కుమార్తె మర్యమ్ను¹⁵ (కూడా ఉదాహరణగా పేర్కొన్నాడు) ఆమె తన శిలాన్ని కాపాడుకున్నది. మరియు మేము ఆమెలోకి మా (తరపు) నుండి జీవం (ఆత్మ) ఊదాము.¹⁶ మరియు ఆమె తన ప్రభువు వాక్కులను మరియు ఆయన గ్రంథాలను, సత్యాలని ధృవపరిచింది. మరియు ఆమె బక్షిపరులలో చేరిపోయింది.¹⁷

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتٍ فِرْعَوْنُ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَخَجِّنِي مِن فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَخَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١١﴾

وَمَرْيَمَ ابْنَتْ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ عَلَيْهَا إِكْرَامٌ ﴿١٢﴾

14) చూడండి, 28:9.
15) చూడండి, 3:33.
16) చూడండి, 21:91.

17) స్త్రీలందరిలో 'ఖదీజా బిన్తే 'ఖువైలీద్, ఫాతిమా, మర్యం మరియు ఫిర్జాన్ భార్య ఆసియహ్ (ర'ది. 'అన్హమ్)లు, అతి ఉత్తమమైన వారు. (ముస్సద్ అ'హ్మద్). మరొక 'హదీస్': చాలామంది పురుషులు పరిపూర్ణతకు చేరుకున్నారు. కాని స్త్రీలలో కేవలం ఫిర్జాన్ భార్య ఆసియహ్ మరియు 'ఇమ్రాన్ కూతురు మర్యం (ర'ది. 'అన్హమ్)లు పరిపూర్ణతకు చేరుకున్నారు. మరియు 'ఆయి'షహ్ (ర. 'అన్హా) యొక్క ఔన్నత్యం ఇతర స్త్రీలపై స'రిద్దకు ఇతర అహారంపై ఉన్నట్లు ఉంది. ('స'హి'హ్ బు'ఖారీ)
